

De Saambinder

KERKELIJK WEEKBLAD DER GEREFORMEERDE GEMEENTEN

Meditatie

Een geneesmiddel uit de geestelijke apotheek

"Is er geen balsem in Gilead?"

Jer. 8:22a

We horen in deze tekst de profeet Jeremia spreken over een bekend geneesmiddel uit de geestelijke apotheek. De beroemde balsem uit Gilead!

De Ismaëlieten aan wie Jozef verkocht werd, vervoerden deze balsem al. Gilead, in het Overjordaanse, stond bekend om deze balsem. Het was een uiterst geneeskrachtige wondzalf. Deze zalf werd bereid uit de hars van de mastixboom. Die boom groeide vooral in de bergstreken van Gilead. De hars werd verkregen door insnijding van de stam of de takken. Vermengd met olie diende deze balsem als een geneesmiddel bij wonden. Smartelijke en dodelijke wonden werden erdoor genezen!

Het volk van Israël in de dagen van Jeremia is ernstig ziek. Het is aan alle kanten geslagen en verwond. Door de zonden en de ongerechtigheden.

Door de voortdurende afval van hun God.

De zonde doorwondt een mens, een gezin, een volk en een kerk!

Het is een voortwoekerende kwaal. Jeremia's klacht klinkt op.

De man Gods is door ontzetting aangegrepen: "Is er geen balsem in Gilead? Is er dan geen enkel geneesmiddel meer voor de dodelijke zondewond van het volk?" Het antwoord op de vraag moet ontkennend zijn! Er is geen genezing meer. Het volk gaat onder aan zijn dodelijke zonde-

wond! "Zou Ik hen om deze dingen niet bezoeken? spreekt de HEERE; zou Mijn ziel zich niet wreken aan zulk een volk als dit is?" (9:9). Is de vraag uit de tekst misschien uw zielechreeuw?

Kent u uw dodelijke zondekwaal?

Wat is het noodzakelijk bij geestelijke kwalen dat de juiste diagnose wordt gesteld en de goede middelen worden voorgeschreven.

Het grote gevaar van pleisters plakken en slaapmiddelen geven is in de geestelijke gezondheidszorg erg groot.

"En zij genezen de breuk van de dochter Mijns volks op het lichtste, zeggende: Vrede, vrede; doch daar is geen vrede" (Jer. 6:14).

Richard Sibbes schrijft in de voorrede van zijn "Gekrookte Riet": Indien iemand vertroosting rooft, eer zij aan hem uitgereikt worden, zo laat hen weten dat zij zulks doen tot hun eigen verderf, het is alsof een onwetend mens zou komen in een apothekerswinkel, voorzien met een verscheidenheid van allerhande medicijnen en zou nemen hetgeen hem het eerst in de hand kwam, mogelijk venijn in plaats van medicijn!

Is uw en jouw leven getekend in de woorden van Christus: "Die gezond zijn, hebben de Medicijnmeester niet van node, maar die ziek zijn"? Tenzij..... de HEERE door Zijn Geest in de wedergeboorte onze ogen opent voor de dodelijke wonden.

Door het scherpe ontleedmes van Zijn heilige Wet in de hand van de Geest van Christus deze wond opentrekt. Door de Wet is de kennis van de zondekwaal.

Dat mes doet geweldig pijn. Open wonden brengen smart en pijn. Ze zijn zelfs dodelijk. Toch bent u gelukkig als de Geneesheer door de ontdekkende bediening van de Geest het diepste gezwel gaat blootleggen. Als Hij alle zelfmedicatie doet mislukken. Als de middeltjes uit de eigen huisapotheek niet meer baten. De zoete tranen, de hartelijke gebeden, de uitziende gestalten en de wonderlijke uitreddingen. Ze gaven wel verlichting, maar geen genezing! "Aangezien ik naar het rechtvaardig oordeel Gods tijdelijke en eeuwige straffen verdiend heb, is er een balsem, waardoor ik volkomen genezen kan worden?"

Die balsem wordt in het Evangelie geopenbaard.

Het bloed van Jezus Christus de Zoon van God is de kostbare balsem uit Gilead. En Zijn Geest is de toepasser van dit gezegende middel!

De Medicijnmeester heeft voor Zijn zondezieke volk dit middel bereid.

Inhoud

Meditatie: Een geneesmiddel uit de geestelijke apotheek	1
Kerk, overheid en samenleving (2)	3
Een preek van twee minuten . . .	4
Ogenblikjes (6)	5
Onder vuur	6
Lezers vragen	7
Boekennieuws	8
Kerknieuws	9
Berichten	11
Predikbeurten	12

DE SAAMBINDER
Kerkelijk weekblad
der Gereformeerde Gemeenten.

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofdredacteur: ds. A. Moerkerken.

Bijdragen van medewerkers en boeken ter recensie aan:
ds. A. Moerkerken,
Händelstraat 1,
2901 JC Capelle aan den IJssel,
tel. 010-4472388, fax 010-4472263.

Redacteur: ds. G.J. van Aalst.
Molendijk 136, 3286 BK Klaaswaal
tel. 0186-576990, fax 0186-575105

Kerkelijk nieuws en berichten aan:
redactie-secretaris: C.G. van Es
Ronsseweg 527,
2803 ZJ Gouda,
tel. 0182-571292, fax 0182-533928.

Administratie en betalingen van
abonnements, adreswijzigingen,
predikbeurten en beroepingswerk
aan:

De Saambinder - abonnements,
Postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599.
Postbankno. voor
abonnementsgelden: 64327.

Alle advertenties aan:

Administratie van De Saambinder:
J. Honkoop, Jan Willem Frisohof 53,
2517 LA 's-Gravenhage,
tel. 070-3514465, fax 070-3512718.
Postbankno. 256686.

Correspondentie-adres
Noord-Amerika:

Mr. Clarence Bleeker
1233 Leffingwell Av, N.E.,
Grand Rapids, Michigan,
U.S.A. 49505.

Abonnementsprijs
bij vooruitbetaling:

voor Nederland: € 11,- per halfjaar
(te betalen per 1 april en 1 oktober
d.m.v. een acceptgiro)

voor het buitenland:

Luchtpost:
Amerika \$ 56,-, Canada \$ 68,-,
Zeepost:
Amerika \$ 49,-, Canada \$ 59,-.

Advertenties € 0,50,- per mm.

Familieberichten

€ 0,40,- per mm.

Deze prijzen zijn excl. 19% btw.

Advertenties dienen uiterlijk
donderdagmorgen in bezit van de
administratie te zijn.

Faxberichten vrijdag voor 12 uur.

Rouwadvertenties tot uiterlijk
maandagmorgen 12 uur (telefonisch).

De redactie kan niet aansprakelijk
worden gesteld voor de inhoud van de
advertenties en de ter recensie
aangeboden boeken.

Hij hing voor de Zijnen aan het
vloekhout van Golgotha.

Daar werd het groene hout ingesne-
den door het wraakzwaard van Gods
gerechtigheid en vloeide er balsem
uit de Boom des Levens. Uit Zijn
striemen en wonden stroomde Zijn
Middelaarsbloed.

Dit bloed is de balsem. Deze bloed-
balsem is de enige heilzame ziele-
balsem voor dodelijke zondewon-
den. Met de waarschuwing: Hoedt u
voor namaak!

Mocht u daar iets van zien door het
geloof'?

Schreeuwt u om de toepassing van
dat middel aan uw ziel?

Die toepassing is het werk van de
Pinkstergeest! Zoek dan nergens
anders genezing en rust, totdat u
door het geloof zielsbevindelijk mag
weten: wij vinden allerlei vertroos-
ting in Zijn wonden en hebben niet
van node enig ander middel te zoe-
ken of uit te denken om ons met God
te verzoenen (N.G.B, art.21).

Zijn balsemend bloed alléén, toege-
past door Woord en Geest aan de

dodelijk verwonde, schuldige ziel,
brengt volkomen genezing.

Volkomen verlossing van de zonde
en al haar droeve gevolgen, Volko-
men herstelling in de gemeenschap
met God.

Kent u persoonlijk de heilzame wer-
king van deze Balsem?

"Zo iemand in iets anders rust zoekt,
dan is dat een bewijs, dat hij door de
Heilige Geest nog niet leerde kennen
de ernst van zijn ziekte en het enig-
ste middel" (Philpot).

De dichter mocht door soevereine
genade leren zingen Ps. 103:2:

*"Loof Hem, Die u al wat gij hebt
misdreven,
hoeveel het zij, genadig wil vergeven;
uw krankheên kent en liefderijk
geneest;
Die van 't verderf uw leven wil ver-
schonen,
met goedheid en barmhartigheid u
kronen;
Die in de nood uw Redder is geweest"*

Werkendam,

ds. M. Karens.

Kerk, overheid en samenleving

De rol van de kerk in het waarden- en normendebat

(2)

Historische schets

De samenleving van Israël waarin
troon en altaar nauw aan elkaar
waren verbonden, kennen wij in het
christendom niet meer, hoewel er in
de geschiedenis wel perioden zijn
geweest, waarin in verschillende
landen en gebieden sprake was van
doorwerking van het Evangelie,
zodat ook zelfs het overheidsop-
treden daarvan het stempel droeg.
Onder het Romeinse Rijk kwam men
christenen tegen in alle rangen, stan-
den en functies, zelfs tot aan het kei-
zerlijke hof en het leger toe.
Christenen werden in het algemeen
beschouwd als loyale onderdanen.
Zij waren sterk betrokken op de
samenleving. Een groot deel van de
armlastigen in Rome werd door hen
onderhouden, ongeacht of die tot de
kerk behoorden of niet.

Door Constantijn de Grote (regeer-
periode 306-337) werd het christen-
dom van een vervolgd religie een
door de hoogste machthebber be-
voorrechte godsdienst. Mede onder

invloed van Athanasius (298-373)
gingen de gedachten sedertdien in
de richting van een scheiding van
kerk en staat. Een strikte scheiding
was echter ondenkbaar. Ook in het
oude Romeinse Rijk waren vele
dwarsverbindingen tussen religie en
politiek. De strijd die in de Mid-
deleeuwen woedde, de zogenaamde
investituurstrijd, ging ten diepste om
de vraag wie in de samenleving lei-
ding moest hebben in het realiseren
van die samenleving naar de norm
van Gods Woord. In het westen ont-
wikkelt zich via Ambrosius en
Augustinus de visie dat kerk en staat
twee nevengeschikte grootheden
zijn. In die opvatting is het de staat
die zich beijvert voor de doorwer-
king van het Evangelie op alle ter-
reinen van het leven en vervult de
kerk haar profetische roeping door
de overheid te wijzen op haar plich-
ten.

Calvijn beschouwde de burgerlijke
regering als één van de uiterlijke
middelen of hulpmiddelen waardoor
God ons tot de gemeenschap van

Christus nodig en daarin houdt. De burgerlijke overheid krijgt bij Calvijn een ondersteunende en voorwaardenscheppende taak ten aanzien van de komst van Gods Koninkrijk. De overheden moeten hun plicht zodanig betrachten dat ze de mensen in zich een zeker beeld der Goddelijke voorzienigheid, bewaking, goedheid, welwillendheid en rechtvaardigheid voor ogen stellen. De overheidstaak strekt zich uit over de beide tafels van de Wet van God. Wat is in dit alles nu de taak van de kerk? Calvijn betoogt dat de kerk zich geen bevoegdheden van de overheid mag aanmatigen. Toch kan het soms nodig zijn, dat, wanneer de overheid nalatig is, de kerk haar bestraft.

Hoe was dit ten tijde van de Republiek van de Zeven Verenigde Nederlanden? Verstond de kerk toen haar profetische roeping? Zonder in allerlei nuanceringen te vervallen, zouden we kunnen zeggen dat vooral in die tijd het volk door de kerk werd opgeroepen terug te keren tot het Woord van God en te leven in gehoorzaamheid aan Zijn geboden. De preken van met name de Nadere Reformatoren roepen niet zelden op tot reformatie door overheden, kerkdienaars, huisvaders, in gezinnen en door ieder persoonlijk. Die oproep wordt met name gericht tot het volk van de Republiek der Zeven Verenigde Nederlanden, dat volk dat hier in vrede kan leven in een land, waarin de waarheid zuiver en ongehinderd kan worden verkondigd.

Van Ph.J. Hoedemaker (1839-1910) is de bekende uitdrukking 'heel de kerk en heel het volk'. Volgens hem moet de overheid de zedelijk-godsdiensstige waarheid kennen om leiding te geven aan het staatkundige leven in een protestants christelijke samenleving. De kerk heeft hierin een belangrijke rol te vervullen. De kerk licht de overheid voor over de te volgen koers. Tenslotte wil ik nog wijzen op de opvattingen van A.A. van Ruler (1908-1970). De staat komt volgens Van Ruler pas door de kerk tot zijn wezen. De kerk heeft pas weet van het heil, doordat zij het Woord Gods heeft ontvangen. De kerk spreekt het Woord Gods tot de overheid. Daardoor wordt de staat onttoverd, ontdemoniseerd. De midelen waardoor de kerk haar profetie doet uitgaan naar de overheid zijn de volgende: prediking, lezing van de

Tien Geboden, catechismusprediking, haar belijdenis, de kerkelijke vergaderingen, het adres, het protest, commissies op politieke vraagstukken, kerkelijke vertegenwoordiging bij de overheid en voorbede.

Tot zover een korte terugblik op de tijd van de christelijke kerk vanaf het vroege christendom tot onze tijd. Bij alle veranderingen die in de loop van de periode hebben plaatsgehad, blijft toch de verantwoordelijkheid en de roeping van de kerk ten opzichte van overheid en samenleving. Hoe moet die in het huidige tijdsgewricht gestalte worden gegeven?

Blijvende waarheid

God schiep de hemel en de aarde. Hij heeft die niet aan het geval of de fortuin (NGB art. 13) overgelaten, maar Hij regeert over Zijn schepping naar Zijn gemaakt bestek. Hij volvoert Zijn Raad. Hij bestuurt alles tot een zeker en bepaal doel. Hij doet Zijn Koninkrijk komen. Hij trekt door de geschiedenis het spoor van Zijn verlossend handelen in Christus door mensen te wederbaren, tot geloof te brengen en het rijk van de antichrist terneer te werpen. Hij verheerlijkt Zijn Naam dwars door onze dwaasheid heen. Dat God over alle dingen regeert is een gegeven. 'De Heere regeert, Hij is met hoogheid bekleed; de Heere is bekleed met sterkte, Hij heeft Zich omgord. Ook is de wereld bevestigd, zij zal niet wankelen.' (Psalm 93:1). Binnen de westerse cultuur of beschaving is sprake van een diepe tegenstelling, die direct te maken heeft met de waarheidsopvatting. Hét punt waar in onze postmoderne tijd de wegen uiteen gaan, ligt in de erkenning of ontkenning van een objectieve waarheid, van een bovennatuurlijke verankering van goed en kwaad, van recht en onrecht, van universele waarden en normen. Er bestaat een groep mensen die niet (willen) erkennen dat er zoiets als een objectieve waarheid bestaat. Daartegenover zijn er die dat wél erkennen. Tot die tweede groep behoren zeker de christenen. Zij geloven immers in een van God gegeven ordening voor de samenleving. Zij die van een voor alle tijden en plaatsen geldende objectieve waarheid niet willen weten, de postmoderne relativisten, staan frontaal tegenover de christen met zijn

geloof in de goddelijke waarheid. Overigens staan zij evenzeer frontaal tegenover elke waarheidsclaim. Was onze Nederlandse cultuur jarenlang gestempeld door christelijke waarden en normen, in de 20^e en 21^e eeuw zijn die normen en waarden snel afgebroken. Het aantal mensen dat zegt niet te geloven in een hoge macht aan wie ze verantwoording schuldig zijn, neemt meer en meer toe. Ze geloven niet in een hemel en een hel. Dood is dood. Men denkt dat men door zo te denken zichzelf bevrijd heeft van de als knellend ervaren banden van het christendom. Maar we zien die postmoderne mens tegelijkertijd in een verschrikkelijke leegte terechtkomen. Elk houvast ontbreekt. Verwarring heerst alom. Men handelt naar de waan van de dag. De gevolgen van het verlaten van Gods Woord zijn desastreus. Het leidt tot normloosheid en ongebondenheid.

De God van de Bijbel is niet een God van een volk of van enkele stammen, niet de God van Israël of van de christenen uit de heidenen alleen, maar God is een universele God. Hierin onderscheidt zich het christelijk geloof ten opzichte van de overtuiging van vele andere volken. God is de God van de wording van alle volkeren van de wereld. Alle volkeren zijn voortgekomen uit Adam: die naam betekent eenvoudig 'mens', de meest universele naam die denkbaar is. Gods wetten gelden daarom ook voor alle volkeren. Ze zijn gegeven uit liefde en met het oog op het behoud van de samenleving. Tegelijkertijd is die God ook de God Die Zich in de schepping openbaart in Zijn eeuwige kracht en goddelijkheid. Maar wat meer is, Hij is ook de God, Die Zich in Zijn Woord nog duidelijker en heerlijker openbaart voorzoveel ons mensen nodig is in ons leven, tot Zijn eer en tot zaligheid van Zijn Kerk. Hij openbaart Zich in Zijn Zoon, de Heere Jezus Christus, de Zaligmaker der wereld.

Het is een onopgeefbare waarheid, dat God de mens geschapen heeft naar Zijn beeld, dat de mens van God is afgefallen en nodig heeft om door het geloof Jezus Christus te leren kennen, om zo weer te leven tot Gods eer in het doen van Zijn geboden uit dankbaarheid. Dat is de boodschap die de kerk heeft uit te dragen. En of die boodschap van het

Evangelie voor de Joden een ergeris is en voor de Grieken een dwaasheid, toch blijft de opdracht. Daar waar de verlossende kracht van het lijden en sterven van Christus ervaren wordt in het leven, zal er ook geen andere begeerte zijn dan om deze waarheid alom bekend te maken.

Dat neemt niet weg dat Gods geboden in de schepping zijn gegeven. Het is heilzaam voor land en volk naar Gods geboden te leven. Ook daarin heeft de kerk een roeping. Een profetische roeping, om in de navolging van Christus en in de lijn van de profeten van het Oude Testament land en volk op te roepen tot wederkeer tot de levende God. In Deuteronomium 32:4 zegt Mozes tot het volk van Israël: 'Hij is de Rotssteen, Wiens werk volkomen is; want al Zijn wegen zijn gericht. God is waarheid en is geen onrecht; rechtvaardig en recht is Hij.' Verder in dit hoofdstuk wordt deze rotssteen genoemd de Rotssteen van het heil van Israël. We zouden kunnen zeggen dat in de woorden van Mozes zowel de waarheid van Gods recht

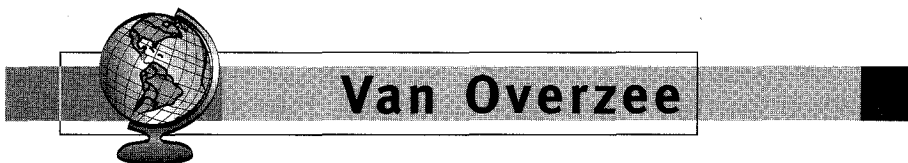
als van Zijn liefde is verwoord. Tegelijkertijd kunnen we zeggen dat Mozes met deze woorden het gehele leven zet onder het beslag van het Woord van God. Het Woord van God gaat over alles. Over geheel ons leven. Over het leven van alle mensen. Hij doet met het heil des hemels en met de inwoners der aarde wat Hij wil. Hij volvoert Zijn Raad dwars door alle menselijke structuren heen. Zijn leiding in deze wereld stelt ons soms voor raadsels. God laat Zich niet narekenen. Toch zal eenmaal blijken dat in God waarheid is en geen onrecht.

Met de opdracht van de Koning van de kerk om het Evangelie te prediken aan alle schepselen en om een zoutend zout en een lichtend licht te zijn, mag de kerk het voertuig zijn van de waarheid. De dienst aan God heeft niet alleen plaats binnen de muren van de kerk, maar die wordt ook betracht in de werkelijkheid van de samenleving.

(wordt vervolgd)

Capelle aan den IJssel,
ds. W. Silfhout

te helpen. Om Jäirus in zijn geloof te beproeven, om ook te betonen dat Hij nooit ergens te laat komt en alles doet op Zijn tijd. De Heere weet hoever het is met Zijn volk en hoever het komen moet. Hij beproeft Zijn eigen werk. Wie zou niet vrezen als de verzochte hulp maar uitblijft voor een doodziek kind? Wie zou dan niet vrezen? Maar wat zegt Hij, voor het eerst sprekende tot die beproefde vader? "Vrees niet, geloof alleenlijk, en zij zal behouden worden", Luk. 8:50. Het is verbazend in Amerika hoe snel men iemand helpt. Als de diagnose is vastgesteld en er geopereerd moet worden, gebeurt dat meestal in de eerstvolgende dagen of weken. Even snel is men weer thuis. Als de Heere spaart en het enigszins mogelijk is om te gaan. Wat betreft het bezoeken van mensen, leden der gemeente, in de ziekenhuizen en tehuizen mogen we een goede medewerking ervaren van dokters en verplegend personeel. Dat doet weldadig aan. Wel is het zo dat, met name voor de bejaarden, we hier aangewezen zijn op de plaatselijke tehuizen, wat betekent soms een kamer(tje) te moeten delen met iemand die televisie heeft. Met dominees van andere kerken verzorgen we om beurten een meditatie. De kerkdiensten kunnen ook in de eigen kamer beluisterd worden. Wat het bezoeken van zieken en bejaarden betreft zal iedere ambtsdrager wel zo zijn eigen ervaringen hebben. Hoe meer we het gewicht mogen gevoelen van de nood der zielen en van de rijkdom van Gods woord, hoe beter vaak ons werk gaat. Daarbij onze totale onbekwaamheid in dat werk dat altijd weer opnieuw te moeten ervaren. Maar juist dan valt het nog wel eens mee, ook aan een ziekbbed. Een ziekbbed dat ook een sterfbbed worden kan. Wat is het toch een gave Gods om ons met gepaste vrijmoedigheid onder de mensen te begeven. Wat zal het straks zijn als we in die grote dag der dagen het gezaaide terug zullen zien. Paulus zegt dat de liefde van Christus hem drong. Hoe vaak worden wij gedrongen door haast, of vrees, mensen-vrees, om het maar een beetje vlug te doen. En zeker, een bezoek hoeft niet lang te duren. Doch die aandrang om eens goed van God te spreken voor een alles verbeurd hebbend zondaar, zie, dat maakt het werk zo gemakkelijk en ook zo een-

“Een preek van twee minuten”

Met Gods hulp willen we trachten enkele regels te schrijven om zodoende de band met de gemeente in het vaderland te onderhouden. De Heere heeft tot hertoe Zijn trouw betoond. In het reizen, preken en het bezoeken van mensen. Het is hier ook een land waar de mensen sterven moeten. Er is geen land op de wereld waar men de dood kan ontvluchten. Het Goddelijke vonnis in het Paradijs ligt op ieder mens, oud en jong, rijk of arm. De Psalm zegt: "Wat man leeft er die de dood niet zien zal". De ziekte genaamd kanker, in de Engelse taal is het "cancer", velt ook hier zijn vele slachtoffers. In de staat Minnesota, in Rochester, staat het wereldberoemde ziekenhuis waar men de allermoeilijkste gevallen behandelt. Het is vanuit Rock Valley per auto onge-

veer 4 uur rijden. Wijlen dominee J. van de Hoef, die in 1942 is overleden, werd er reeds behandeld. Terwijl we dit schrijven, is zijn enige schoondochter zeer ernstig ziek, een weduwe. Wat is gezondheid toch een broos bezit, het is maar voor een korte tijd, als we gezond mogen zijn. Gelukkig die gezond in het geloof mag wezen. En die de gezonde leer kan verdragen. En die niet bij die gezonde mensen behoort die de Medicijnmeester niet van node hebben. Maar die door Gods genade kennis krijgen aan hun dodelijke kwaal, de zonde. We lezen van de bloedvloeiende vrouw dat ze even zoveel jaren als het dochttertje van Jäirus oud was, 12, al haar geld had besteed aan genezing. De Heere liet het zo ernstig geval van het dochttertje wachten om haar, de vrouw, eerst

voudig. Ja, we gaan wel eens op pad, naar de zieken, dat het werk weer zo moeilijk is, zo onmogelijk om aan te beginnen, doch dat het dan weer zo meevalt. En dat is toch altijd daar, waar we de Heere Jezus Christus in het oog krijgen, het geloofsoog. Dat geeft ruimte, geliefde lezers. Want alleen door Hem is er een weg tot God. En ook een weg van God. Hij is de Weg en de Waarheid en het Leven. Dan kan het een preek zijn van twee minuten, wat we hierboven schreven. Daar kan genoeg in zijn voor een gehele dag. Er zijn dagen dat we niet vooruit weten te komen, maar dan kan het weer. O, het werk in Gods Koninkrijk valt toch niet te leren, het blijft een gegeven goed. En hoe meer onze onbekwaamheid *werkelijkheid wordt, en ook schuld*, vergeet dat toch niet, schuld tegenover God en mensen, hoe meer Hij helpen kan. Ja, laat ons dit in liefde mogen schrijven voor allen die mensen hebben te bezoeken, omdat hun ambt dat met zich meebrengt: met hoe minder u op pad gaat, hoe beter het is. Het is dodend voor ons vlees, kruisigend voor ons bestaan, maar God komt er in aan Zijn eer en de waarde van Zijn onfeilbaar woord en getuigenis wordt dan klaar ondervonden. Dan is het niet alleen een moeten gaan, maar ook een mogen gaan. We weten dat veel zogenaamde geestelijken bezoeken doen zonder met de door hen bezochte een gebed te doen of een gedeelte uit Gods Woord te lezen. Doch laat ons dat door niemand ontnemen. De duivel houdt net zolang aan totdat er geen waarheid meer is. En die geloven we toch zo vlug, hij kan ons zoveel wijs maken. O, wat is hij een benauwer en een vervolger. Het lijkt soms onder het bidden of spreken of lezen gedurende een bezoek dat hij zoveel mogelijk voor versterking zorgt. Dan hier een telefoon, dan daar een deur en wat al niet meer. Toch, de Heere kan ook stilte en ruimte geven. Als het Zijn zaak maar eens worden mag, ook aan in de ziekenkamer of aan het ziekbed. Dan *komt er een kalmte en rust*, dan heeft Zijn woord en waarheid heerschappij. Wat hebben we hem toch in alles nodig. Mag ik dit korte schrijven ook gebruiken om de te bezoeken leden te vragen zich niet te schamen voor hun dominee of ouderling, jullie ook, jonge mensen, als je eens in het ziekenhuis komt te

liggen? Laat het maar gezien worden hoor, dat je van een kerk bent. Zieke lezer, weet u dat u ook mee kunt helpen met het bezoek? Met uw zuchten van binnen of de Heere die man aan uw bed vrijmoedigheid wil geven, want hij kan het toch ook niet van zich zelf. En dan kan het nog wel eens wat nalaten, waar u, en ook nog anderen, goed mee zijn. We willen het nu niet verder uitbreiden. Gezonde lezer, zult u het waarderen dat u gezond mag zijn? Het kan zo vlug anders wezen. Hoe is het met u op doorreis naar die grote en alles beslissende eeuwigheid? Als we nu wat meedelen over de behulpzaamheid tijdens de bezoeken in de ziekenhuizen van dat grote Amerika, dan mag ik ook niet verzwijgen hoe *nameloos arm* verreweg de meesten zijn aangaande de kennis der waarheid. En, zoals we in het begin zeiden, ook hier sterven de mensen. En veel aan de ontzettende ziekte, kanker. Ondanks alle soorten van behandelingen, waar men hier ook een vergevorderde kennis in heeft. Neen, ik schrijf dit niet om degene die misschien thans een behandeling ondergaan te ontmoedigen. We weten dat de Heere wonderen kan doen. *Het moet maar eens persoonlijk worden*. Wat is er veel tact en wijsheid nodig als deze ziekte onze gezinnen en families binnenkomt. Maar we moeten eerlijk zijn, dat is ook wat de bezoeken zo moeilijk maakt. Maar zie, als we nu eerlijk mogen worden met en onder het Woord Gods, dan is de wereld veel en veel armer. Want daar weet men niet wat te zeggen, dan in werkelijkheid lege en inhoudloze dingen. O lezer, ziet u toch nog wel het verschil? Als men toch de waarheid niet kent, weet men ook niet hoe zich te gedragen als vroeg of laat de confrontatie komt met de werkelijkheid. Dan laat televisie en internet ons in de steek, en alle arme en wereldse lectuur. Maar zie dan eens de waarde van Gods Woord. Dat bedriegt ons niet. Niet voor de tijd en niet voor de eeuwigheid. En let nu eens op iets waar u ook zelf wat van moet kennen, wil het wel met u zijn. In de wedergeboorte, de ware bekering tot God, leert een mens afrekenen met al die ijdele dingen die ook voorheen hem of haar zo bekoorden. Wat wordt het ze toch tot schuld, de kostbare tijd die ze voor de televisie versleten hebben. Misschien wel ver-

slaafd aan de sport, dat is de god van deze eeuw. Misschien dat u zich ergerde, als de preek eens twee minuten te lang duurde. O, ik hoop dat u dat kennen mag wat dat is, als u uw leven zonder God voor God mag gaan belijden. Ja, geliefden, dat kan niet anders of dat wordt een breken met de zonde en een lust om die God te gehoorzamen. Van Wie ze nog niet veel kennen, maar al een eeuwigheid meer dan alleen een mondbelijder. En wat is nu het won-

Ogenblikjes

Wetskernen - 6

Misbruik de Naam niet (over de heilige Naam Gods)

Exodus 20:7

Gij zult de Naam des HEEREN uws Gods niet ijdel, niet leeg, gebruiken. Aldus het derde gebod. Helaas, Nederland is een vloekende natie! In plaats van vrijmoedig over God te spreken met vreze en eerbied, is de grove lastering van Gods Naam aan de orde van de dag. En wat te denken van de blasfemische Jezus-films?

Krachttermen, vloek en meeneed - ze komen voor in alle kringen. Van hoog tot laag, onder wereldlingen en... kerkmensen. Hoe weinigen nog verbieden dit kwaad of helpen het te weren. Behoort u tot die weinigen? En hoe staat het in eigen leven, waarin Gods Naam de eerste plaats moet hebben?

Bij wie de slag naar binnen viel, krijgt de bede een plaats om de betrachting van het gebod: Uw Naam worde geheiligd! Heere, geef ons eerst dat wij U recht kennen, en U in al Uw werken - waarin Uw almacht, wijsheid, goedheid, gerechtigheid, barmhartigheid en waarheid klaar schijnen - heiligen, roemen en prijzen; daarna dat wij al ons leven, gedachten, woorden, werken, zó schikken en richten, dat Uw Naam om onzentwil niet gelasterd maar geëerd en geprezen worde. En dan in teerheid des harten...: Amen!

Tholen,

ds. C. de Jongste

der? God aanvaardt deze mensen, die zich schuldig voor Hem leren kennen. Dat kan u niet beter gezegd worden dan met de gelijkenis van de verloren zoon. Zie, dat zijn nu dingen die de wereld niet kent. En nu is sterven God ontmoeten, dat kan nooit genoeg benadrukt worden, ook aan een ziekbed. Maar wat is het dan groot als het geen vreemd God meer is. Als we mogen leren door het geloof dat Eén onze zonden gedragen heeft als de Man van smarten, verzocht in krankheid. Dat door Zijn striemen ons genezing is geworden, Jes. 53.

Van lezen komt vaak niet veel als u naar het ziekenhuis moet voor een operatie of wat het ook zijn mag. Maar neem toch uw bijbeltje maar mee. Want de Heere werkt door Zijn lieve Woord en Geest.

En er is ook een volk, dit nu tot besluit, die van hun ziekenhuis-tijd mogen weten dat het er nog mee mocht vallen. De Heere aanroepende in de nood, wilde Hij Zich over hen ontfermen. Vaak gebruikt Hij een weg van tegenheden, ook lichamelijke, om Zijn werk in de ziel nog weer eens te bevestigen. Ja, dat ze mochten ervaren van die eeuwige trouw, en Zijn onveranderlijke liefde tot Zijn uitverkorenen.

Welnu, zieken en gezonden, vanuit een drukke gemeente in Amerika, met vele ernstige zieken, dat deze regels die zieke tot troost mogen zijn: "uw krankheên kent en liefderijk geneest".

Ds. G.M. de Leeuw,
Rock Valley, Iowa, U.S.A.

Onder vuur

Nieuwe publicaties

Onze gemeenten liggen de laatste tijd onder vuur. Dat is niets nieuws, maar het is wel onaangenaam. Zelfs indien dat vuur voor een groot deel bestaat uit losse flodders, die weinig inhoud hebben, maar wel veel verwarring stichten. Dat laatste is zeker het geval.

Wie geen vreemdeling is in kerkelijk Jeruzalem zal wel weten waarop ik doel. Weliswaar dienden reeds op onze Generale Synoden van 1971, 1977 en 1986 bezwaarschriften die de prediking betroffen, maar de laatste tijd is het toch anders. Waarom anders? In de eerste plaats: gedurende de laatste zes jaar verschijnen met zekere regelmaat *publicaties* die de prediking zoals die onder ons gangbaar is, op de korrel nemen. Hadden in 1997 en in 2000 die publicaties nog de vorm van paperbacks, zeer recent verschenen twee meer omvangrijke boeken, waarin fundamentele bezwaren worden ingebracht tegen bepaalde onderdelen van de in onze gemeenten gangbare verkondiging. Het betreft het boek van ds. H.J. Hegger, *Vader, ik klaag u aan* en het bijna 1100 pagina's tellende werk van dr. K. van der Zwaag, *Afwachten of verwachten*. In de tweede plaats: kwamen de bezwaren voorheen veelal van mensen die

zich buiten of aan de rand van onze gemeenten bevonden, in de laatste tijd zijn het soms ook ambtsdragers van ons kerkverband die hun bezwaren publiek maken. In de derde plaats: auteurs die menen dat de prediking die ons lief is bezijden de waarheid van Schrift en belijdenis is, kunnen niet zelden rekenen op krachtige steun van bepaalde media. Met name de periodiek *CV Koers* en het *Nederlands Dagblad* voelen zich geroepen om met zekere regelmaat de 'misstanden' in ons kerkverband aan de orde te stellen. Publicaties waarin die zogenaamde misstanden aan de orde of aan de kaak worden gesteld, kunnen zich op de warme belangstelling van deze media verheugen.

Hardnekkige karikaturen

Dit alles stemt verdrietig. Niet het minst de hardnekkige wijze waarop men niet moede wordt van de prediking in onze gemeenten karikaturen te tekenen. U wilt enkele voorbeelden? Hier komen ze. Wij zouden een 'stappenplan' (wat een ellendig woord toch!) preken, waarbij Gods kinderen telkens een trapje hoger op de ladder van het geestelijk leven zouden worden geleid. Wij zouden leren dat men slechts mag geloven, indien men mag weten een uitverko-

rene te zijn. Wij zouden bang zijn de mensen toe te roepen dat zij tot Christus mogen komen zoals zij zijn. Ten diepste zouden wij wel eens bezorgd kunnen zijn dat er tevéél mensen tot Christus zouden gaan. Wij zouden, zeker voor onze jongeren, beletselen opwerpen om tot Jezus te komen en de weg der bekering veel ingewikkelder maken dat zij naar Schrift en belijdenis zou zijn. Wij zouden vuurbang van sommige jongerenavonden zijn, omdat jonge mensen daar het Evangelie kunnen vernemen dat zij 's zondags node missen. Wij zouden prediken dat een mens eigenlijk net zo graag naar de hel zou moeten willen gaan als in Gods gemeenschap te worden hersteld. Wij zouden de ruimte missen van de oude Engelse puriteinen en de oude Schotten en wij zouden hen in feite maar wantrouwen, al roemen wij hen met de lippen. Daarbij zouden de kerkelijke 'leiders' (alsof wij een bedrijf met een directie zouden vormen!) hardnekkig op hun strepen staan en hun machtspositie tegen alle kritiek fel en bitter verdedigen, bang om hun invloed te verliezen. De predikanten in onze gemeenten zouden vooral in de laatste twintig jaar heel anders zijn gaan preken, bekrompener, krampachtiger, wettischer. Daar zou onze Theologische School in niet geringe mate debet aan zijn...

Niet serieus?

Zo zou ik nog een poosje door kunnen gaan, maar dat lust mij niet. Wat is er op dit alles te zeggen? Jezelf verdedigen is altijd een moeizaam werk. Dat kan een ander beter doen. Een paar dingen wil ik hier echter wel opmerken. In de eerste plaats dit: de publicaties waarop ik zojuist doelde, zullen zeker in *De Saambinder* niet onweersproken blijven. We koesteren niet de illusie dat wij het in die besprekingen een ieder naar de zin zullen maken. Maar we zullen serieus met de zaken omgaan. Dat is trouwens onze gewoonte. In het *Nederlands Dagblad* van 23 augustus werd op de voorpagina (!) het reeds genoemde boek aangekondigd van dr. K. van der Zwaag. De heer Aangeenbrug van de uitgeverij die het omvangrijke boek het licht deed zien, liet weten van kerkelijke zijde 'een serieuzere reactie' te verwachten dan destijds op de boeken van prof. J. Blaauwendraad is geko-

men. Zo'n uitspraak vind ik niet fair. Ik kan mij niet herinneren dat op enige publicatie zó uitvoerig is ingegaan in ons blad als op de twee boeken van Blaauwendraad. Dat men van de tegenpartij geen *gelijk* krijgt, wil toch niet zeggen dat deze niet serieus met de zaken is omgegaan?

Wat wil men?

Vervolgens: mij persoonlijk houdt de vraag reeds lang bezig wat men toch met deze dingen wil bereiken. Misschien werd het antwoord op deze vraag wel gegeven door de heer Van der Zwaag, toen hem in een interview in het *Reformatorisch Dagblad* van 4 september j.l. de vraag werd voorgelegd wat zijn grootste wens is. Het antwoord laat aan duidelijkheid niets te wensen over: 'Dat op de diverse kansels in onze reformatorische gezindte iets mag doorklinken van een gewijzigde visie. En dat de predikanten durven te staan in de vrijheid van het Woord, los van een specifieke traditie van een bepaald kerkverband'.

Dit antwoord is duidelijk en tevens onthullend: de prediking moet zich wijzigen. Dit houdt onder meer in dat de prediking van de standen in het genadeleven, die ontsproten zou zijn aan de bekeringsgeschiedenissen die in het gezelschapsleven van de 19e eeuw een steeds grotere rol zijn gaan spelen, veranderen moet. Maar het houdt nog veel méér in. Ik laat het aan de recensent van het boek van de heer Van der Zwaag over om daar dieper op in te gaan. Maar op deze plaats wil ik wel zeggen dat men veel van ons vragen mag, maar niet dat wij de inhoud van onze prediking wijzigen. Men mag van ons vragen een erkenning dat onze prediking gebrekkig is. Men mag van ons vragen dat wij belijden dat wij nooit rijk, nooit heerlijk genoeg hebben gesproken van God in Christus. Dat behoeft men ons van *buiten* niet te zeggen: dat gevoelen wij na elke preek van *binnen* wel. Maar men mag niet van ons vragen dat wij *inhoudelijk* een andere boodschap brengen dan die, welke onze gemeenten altijd heeft gekenmerkt.

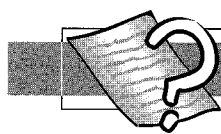
De vrijheid van het Woord?

De wens van de heer Van der Zwaag dat een predikant zou moeten durven staan in de vrijheid van het Woord, los van een specifieke traditie van

een bepaald kerkverband, vind ik onmogelijk en ook bedenkelijk. Onmogelijk, omdat hier iets gevraagd wordt wat van niemand gevraagd kán worden. Ook de Erskines – om maar iets te noemen – stonden in Schotland in de traditie van hun eigen kerkverband. Daar schaamden zij zich niet voor. Bedenkelijk vind ik deze uitspraak ook, omdat een tegenstelling wordt gemaakt die er niet mag zijn. Er mag geen tegenstelling zijn tussen de 'vrijheid van het Woord' en de traditie van een kerkverband. De traditie waar wij binnen onze Gereformeerde Gemeenten aan hechten, is die van de Reformatie en

de Nadere Reformatie. Het is óók de traditie die daarná gekomen is. Ons kerkverband kent immers haar eigen ontstaansgeschiedenis. Wij schamen ons daarvoor niet. Persoonlijk heb ik nog nooit in mijn leven op een van de kansels van ons kerkverband een tegenstelling gevoeld tussen de 'vrijheid van het Woord' en de identiteit van de gemeenten waarmee ik mij van harte verbonden weet. En ik ben ervan overtuigd dat dat met mijn broeders in de bediening niet anders ligt.

Capelle aan den IJssel,
ds. A. Moerkerken

Lezers vragen

Dhr. D. te W. zit met een vraag over de zegen die de predikanten bij de aanvang van de dienst uitspreken. Het gaat hem om het gedeelte: Die trouwe houdt en eeuwig leeft en Die nooit laat varen de werken Zijner handen. Verschillende predikanten en studenten gebruiken in plaats van "nooit" het woord "niet". De uitspraak "nooit" heeft de vraagsteller soms diep getroffen. Het lijkt hem dat dit juist en vaster is.

De vraag betreft niet de zegen, maar het votum, waarmee de samenkomst wordt geopend. Het is de plechtige verklaring waarmee de kerkdienst begint. Deze noemt men het votum. Dit komt van het woord *voveo*, dat toewijden betekent. In de Oude Kerk deed de groet van de voorganger dienst als votum. De reformator Calvijn sprak in Straatsburg bij de aanvang van de samenkomst: "Onze hulp zij in de Naam des HEEREN, Die hemel en aarde gemaakt heeft". Hij motiveert het beginnen van de dienst met dit votum door te zeggen dat al onze daden en ondernemingen moeten beginnen met het inroepen van de naam en de hulp des HEEREN (*Institutie*).

De Provinciale Synode te Dordrecht 1574 schreef dezelfde woorden die Calvijn gebruikte voor, maar dit voorschrift heeft in ons land weinig gevolg gehad. Onze Generale Synode van 1977 heeft in een rap-

port richtlijnen voor de liturgie opgesteld. Hierin wordt uitgesproken dat het aanbeveling verdient dat de predikant direct bij het beklimmen van de kansel begint met het votum: Onze hulp is in de Naam des HEEREN enz. en vervolgens de zegen uitspreekt.

Het woordje 'enz.' geeft geen antwoord aan onze vraagsteller! De woorden van het votum zijn niet bij elke voorganger exact gelijk, maar de inhoudelijke betekenis is hetzelfde. Zo is het bijvoorbeeld met de formulering: 'Onze hulp staat in de Naam des HEEREN'. Het lijkt dat dit woord meer dan 'is' de onwrikbare vastheid insluit. Toch spreekt de Bijbel in de Psalm die in het votum geciteerd wordt (Ps.124:8): 'Onze hulp is in de Naam des HEEREN, Die hemel en aarde gemaakt heeft.' De formulering: 'Die niet laat varen de werken Zijner handen', staat het dichtst bij de Schrift. Ze is genomen uit het laatste vers van Psalm 138.

Laten we dit in het oog houden: het votum tekent het begin van de eredienst. Alles wat eraan voorafgaat, valt buiten de dienst. Het heeft tot doel de gemeente te doen gevoelen dat zij samenkomt voor het aangezicht van de HEERE. Waar de gemeente bijeenvergaderd is, verschijnt Hij in het midden van Zijn Sion. Zo mocht het plechtig uitgesproken votum in onze kerkdiensten

door de Geest worden gebruikt, voor de spreker (!) en voor de hoorders, om al hun hulp te verwachten en te ontvangen van de HEERE, Die zo getrouw is als sterk. Dan is 'niet' alleen bij de onveranderlijke HEERE precies hetzelfde als 'nooit'! Zoals een oud kind van God

bij de kerktelefoon in haar aanvechttingen en strijd mocht ervaren: Dominee, de eerste woorden zondagmorgen waren voor mij genoeg. Het was voor mij al een hele preek.

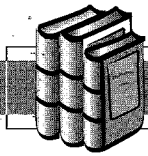
Werkendam,

ds. M. Karens.

niet 1909 (blz. 219) maar 1907. Het jaar 1909 mag belangrijk zijn geweest in de geschiedenis van de Gereformeerde Bond, de Gereformeerde Gemeenten waren hier niet bij betrokken.

Barendrecht,

L. Terlouw.

Boekennieuws

J. v.d. Graaf, De Nederlandse Hervormde Kerk, belijdend onderweg, 1951-1981-2001. Uitgeverij Kokkampen, Euro 29,90, 334 blz.

De schrijver van dit boek heeft als secretaris van de Gereformeerde Bond jarenlang het beleid van de Hervormde synode gevolgd en daarvan verslag gedaan o.a. in *De Waarheidsvriend*. In dit boek bespreekt hij vooral de nieuwe koers die de Hervormde kerk gaat vanaf 1951. In dat jaar werd een nieuwe kerkorde van kracht en verviel de omstreden Reglementenbundel van 1816, uitgevaardigd door koning Willem I.

De nieuwe Hervormde kerkorde had als kernpunten: apostolaat en belijden. Deze volgorde werd, ondanks protesten vanuit de rechterkant van de Hervormde kerk, gehandhaafd. Het apostolaat was in de visie van de meerderheid: het getuigen van de kerk, waarin de gang van het Evangelie zou worden beleden. Men wilde deze weg gaan in gemeenschap met de belijdenis der vaders en in het besef van de verantwoordelijkheid voor het heden zich strekkende naar de toekomst van Jezus Christus. Men wilde de weg niet gaan in *gebondenheid* aan het belijden, tot verdriet en onder protest van hen die de belijdenis lief hadden. In het boek komt na een hoofdstuk over het tot stand komen van de nieuwe kerkorde eerst de weg van het belijden aan de orde tussen 1951 en 1981. Daarna de weg van het apostolaat met als aandachtsgebieden: kerstening van het volksleven, kerk en Israël, de weg van zending en oecumene. Dan volgt een hoofdstuk over het ontstaan van het Samen op Weg proces en het verloop tot 1981. In dit jaar viel de beslissing om toe te werken naar een besluit van 'in staat van hereniging' in 1986. De positie van de hervormd gereformeerden bij al deze onderwerpen staat in het laatste hoofdstuk centraal. Het boek sluit af met een lange epiloog, waarin de lijn geschetst wordt tussen 1981 en 2001. Dit gebeurt in de vorm van een epiloog, omdat de schrijver vindt dat hij daar nog te dicht op staat. Men kan de vraag stellen of de schrijver ook niet te dicht staat op de periode 1951-1981.

Tal van kerkelijke nota's, rapporten, besluiten komen in het boek aan de orde. Het boek heeft soms iets weg van een uitgebreide besluitenlijst of een uittreksel uit de notulen. Het is in ieder geval geen beschrijving van de kerkgeschiedenis zoals we die in standaardwerken van de kerkgeschiedenis aantreffen. Voor degenen die geïnteresseerd zijn in de totstandkoming van besluiten en de thans overzienbare gevolgen van deze besluiten biedt het boek veel informatie.

Opvallend is dat het geheel niet beschreven wordt in de volgorde van de kerkorde, namelijk eerst apostolaat en dan belijden. Dit hangt samen met het schrijven vanuit het perspectief 'belijdend onderweg'. Historisch gezien wil de Hervormde kerk en gaat de kerk de weg van gaande weg belijden. 'Belijdend onderweg' en 'gaande weg belijden' is m.i. niet hetzelfde. Als 'Dromer van een kerk' zoals de schrijver wordt genoemd in de aan hem aangeboden afscheidsbundel spreekt hij in de gekozen volgorde een verlangen uit, dat niet bewaarheid is.

De synode is veel drukker met spreken in allerlei verbanden en situaties (kernwapens, Zuid-Afrika enz.) dan met het handhaven van de belijdenis. Herhaaldelijk heeft men uit diverse kringen geprobeerd het belijden een meer centrale plaats te geven, zoals in een open brief van 24 theologen aan de synode en het Getuigenis van 1971. Door de vorm van beschrijving conform de kerkorde komen deze protesten diverse malen in het boek aan de orde. Dit is een nadeel van de gekozen opzet. Van de brief van 24 theologen over de koers van de kerk blijft onduidelijk in welk jaar deze brief geschreven werd (blz. 93: 1968; blz. 130: 31/10/1967; 141 en 275: 1968). De beschrijving krijgt ook veelal vorm los van de context buiten de Hervormde Kerk. Een jongere generatie zal zich bij lezing van het hoofdstuk over apostolaat steeds afvragen: 'Wat was er in de wereld gaande?'. Een uitzondering hierbij is de verhouding kerk en Israël. Als andere kerken naast de Samen op Weg 'partners' worden genoemd, gebeurt dit heel summier en niet nauwkeurig. Zo is het jaar van vereniging tussen Ledeboerianen en Kruisgezinden

Ds. H. Paul, De zekerheid van het geloof. Paperback, 64 blz. Den Hertog, Houten, 2002. Prijs 6,90 euro.

Op ambtsdragersconferenties en op een gemeenteavond hield Ds. H. Paul een lezing over de zekerheid van het geloof. Deze lezing is nu uitgegeven in een boekje met de titel "De zekerheid van het geloof". Tevens is er een aantal vragen in opgenomen, die bij die gelegenheden gesteld zijn, met de beantwoording die toen gegeven is. De auteur heeft er nog enkele aanvullingen aan toegevoegd, met name enige citaten uit werken van oude theologen, zoals Calvijn, vertegenwoordigers van de Nadere Reformatie en Kohlbrugge. Het geheel is een lezenswaardig boekje geworden over een onderwerp van het grootste belang. Het gaat hier over vragen als: Wat wordt bedoeld met de zekerheid van het geloof? Is die zekerheid nodig om zalig te worden? Hoe ontvangt men die zekerheid? Hoe is de verhouding tussen geloof en gevoel? Het betreft hier zaken van eeuwigheidsbelang.

Met nadruk stelt de auteur dat zekerheid behoort tot het wezen van het geloof. Hij weet zich daarin staan in de lijn van de Reformatie en onze belijdenisgeschriften. Zekerheid is inherent aan het geloof. Hoewel de gelovige een vat vol twijfel kan zijn, is er in het geloof geen twijfel. De grond voor die zekerheid ligt in de openbaring van God in Christus. Daarop richt zich het geloof en daarin vindt het zekerheid. De auteur waarschuwt ervoor de vastheid te zoeken buiten Christus in bijzondere ervaringen en bevindingen of in de kermerken des geloofs. Op de vraag wat het geloof is, wordt als antwoord gegeven dat het niet anders is dan het vluchten van een boetvaardig zondaar tot Gods barmhartigheid in Christus. Daarbij kent het geloof zijn trappen. Er is een zwak geloof en een sterk geloof. Ds. Paul benadrukt dat in de Dordtse Leerregels (hoofdstuk 5, artikel 9) gesteld wordt, dat de gelovigen van hun zaligheid verzekerd zijn naar de mate van hun geloof. Daarbij zal elke ware gelovige staan naar zekerheid van zijn aandeel aan Christus. Hoe komt men tot die zekerheid? De auteur waarschuwt ervoor om te staan naar bijzondere ervaringen. Hij wijst in dat verband op de zeventiende preek van Smijtegelt in *Het gekrookte Riet*. Deze maakt daar onderscheid tussen de middellijke verzekering, die de meesten van Gods kinderen ontvangen en de meer onmiddellijke, die slechts weinigen ontvangen, en die hij niet als noodzakelijk voor ieder aangeeft.

Het is een goede zaak, dat in het boekje gewaarschuwd wordt voor een valse gerustheid, voor een concluderend verstandsgeloof, dat vaststelt dat men een kind van God is, maar dat de omgang met de Heere niet werkelijk kent en Christus niet nodig heeft. Men is dan een vreemde van zijn eigen hart, een vreemde van het recht van God en een vreemde in de weg der zaligheid. "Het spreken over het bij bevinding kennis hebben aan de verlorenheid in Adam en de verlossing in Christus, noemt men al gauw valse mystiek."

Ik zou nog meer uit dit boekje willen noemen, maar dat zou deze boekbespreking te lang maken. Nog één citaat uit dit boekje wil ik tenslotte met hartelijke instemming aan u doorgeven: "Het geloof wordt wel eens vergeleken met een mes. De Heilige Geest snijdt ons af van alle zelfverzekerdheid, van alle eigengerechtigheid. Hij maakt los van het eigen ik, van de gedachte dat we Gods gunst kunnen verdienen op grond van iets van ons. Hij doet ons ómkomen in onszelf, om óntkoming, behoud, in Christus te zoeken en te vinden.

Zeist, ds. J.J. Ekeveld

Ds. W. C. Lamain, Vloeiende mirre. Uitgeverij: De Banier - Utrecht, 122 blz; 14,75 euro.

De eerste pennenvrucht van ds. Lamain (1904-1984) verscheen in 1941, waarvan hij zelf ergens zegt: 'Op herhaald verzoek van mijn geliefde leermeester, ds. G.H. Kersten, ben ik begonnen te schrijven. Toen werd ik een keer bepaald bij Ex.35:23, dat er arme mensen waren onder Israël, die als vrijwillig offer een handje vol geitenhaar tot de dienst van de tabernakel brachten. Dat haar werd niet verbrand, maar wonder Gods, nog in de dienst des tabernakels gebruikt. Met andere woorden, het mocht nog nuttig en dienstbaar zijn.' Vele uitgaven zijn nadien gevolgd. 't Meest door hem zelf geschreven, maar deels ook preken die anderen van de band afhaalden' en naar hem toezonden.

De preken in bovengenoemd bundeltje, heeft ds. Lamain gehouden toen hij op hoge leeftijd gekomen was. Wie ze vergelijkt met zijn eerste uitgaven, zal bemerken dat de prediking van ds. Lamain toen hij oud was, niet anders was als toen hij jong was. God verleende getrouw makende genade om niet af te wijken ter rechternoch ter linkerzijde. Om te verkondigen niet alleen dát, maar ook *hóe* de Drie-enige verbonds-God in het zaligen van verloren adamskinderen, Zichzelf op het hoogst verheerlijkt, de zondaar op het diepst vemedert, en de volzalige Christus verhoogt.

En handjevol geitenhaar? Het zij zo. Als dit prekenbundeltje even nuttig en dienstbaar mag zijn als de eerder uitgegeven geschriften, dan zullen ze rijk gezegend zijn. De preken gaan over de volgende teksten: Hooglied 5:9,10,11,12 en 13; 2 Tim. 4:7-8, 8a, 8b; Zach. 4:8-10, 11-14; 2 Sam.

23:5 en Jak. 4:5-6a.

Van deze uitgave is één nadeel te noemen, en dat is de prijs. Bijna 15 euro (of f32,50) voor 122 bladzijden is toch wel wat veel. Men kan dan natuurlijk wel zeggen dat de inhoud het waard is, maar ook is het heel wat waard als de koper een prijs betaalt die redelijk en billijk is.

Barneveld, ds. C. Hogchem.

L. Vogelaar, Heraut van de hemelse Koning - levensschets en meditaties van ds. B. van Neerbos, boekhandel en uitgeverij Van Horssen; 240 blz; prijs: 19,90 euro

Waarom een levensbeschrijving van ds. Van Neerbos (1870-1956)? Viel hij op door een bijzonder exegetisch inzicht, indringende prediking, begaafde spreekstijl, bestuurlijk talent, of iets dergelijks groots? Eigenlijk niets van dit alles. Wat dan wel? Ds. van Neerbos was getrouw, ongekunsteld en oprecht - de gave van eenvoudigheid sierde hem! Meer dan een halve eeuw diende hij onze gemeenten als ambtsdrager. Eerst als ouderling, daarna als oefenaar, en uiteindelijk als predikant. Vrij onopvallend ging hij zijn weg, en na zijn sterven was hij spoedig een welhaast vergeten persoon. Zo gaat dat. Geslachten komen en gaan, namen klinken en zinken, en te weinig wordt door het nageslacht bedacht dat de harteklop van Gods kerk doorgaans schuilt in een verborgen hoekje. Het is dan ook goed dat L. Vogelaar een levensschets over ds. van Neerbos geschreven heeft. Een levensschets met opmerkelijke en tot dusver onbekende details, en die vanuit de breedte van het kerkelijk gebeuren zich toespitst op diens levensgang.

Degene die niet op jacht is naar allerlei uitzonderlijke bijzonderheden en beseft dat het Koninkrijk Gods niet komt met uiterlijk gelaat, zal met aandacht lezen over een

kind en knecht des Heeren, van wie gezegd werd dat hij veel vrucht op zijn prediking ontvangen heeft.

Barneveld, ds. C. Hogchem

Ds. P. Blok, Jona, de zoon van Amitthai; Uitgeverij/boekhandel Gebr. Koster Barneveld, 287 blz.; prijs. 20,40 euro

Jona, die naar het noorden moest, maar zuidwaarts ging. Hij was knecht des Heeren, maar stond op tegen de wil des Heeren. Gewilligheid moest hem kenmerken, maar ongehoorzaamheid stempelde hem. Die een vriend Gods moest wezen, toonde zich een vijand. Die naar 's Heeren welbehagen had te handelen, wilde alleen zijn kromme weg bewandelen.

Is 't niet ongehoord?

Nee, dat is niet ongehoord, maar algemeen. Het is een wonder als er iets anders van een mens te zeggen is. Zoals van Jona. Hij zei amen op Gods rechtvaardige gramschap. Er kwam een ogenblik dat hij God lief had boven alles. En? Hij zei tot de scheepsliden: Neemt mij op, en werpt mij in de zee. Nee, hij zocht niet zijn eigen ondergang, maar wel de luister van Gods deugden. Vertonend het beeld van Hem, Die Zichzelf in de dood heeft overgegeven, en verbrijzeld werd door de HEERE. Toen Jona het vonnis aanvaardde, was het genoeg. Toen Christus het vonnis aanvaardde, ontwaakte het zwaard tegen Hem. En alzo zijn al Jona's zonden, weggedompeld in Zijn wonden.

Het boek Jona is klein van omvang, maar vol van inhoud. Ds. P. Blok heeft er zeventien preken over geschreven - ze spreken over de grote genadewerken van de drie-enige Verbonds-God in het zaligen van Jona's. Diezelfde zegen zij het deel van al de lezers van dit boek.

Barneveld, ds. C. Hogchem

Kerknieuws

Beroepen:

te Berkenwoude:

ds. B. van der Heiden; Alblasterdam

te Gorinchem: ds. P. Mulder te Dordrecht;

te Ridderkerk:

ds. C. Sonneveld te Veenendaal;

te Scherpenzeel:

ds. W.J. Karels te Hardinxveld-Giessendam;

te Spijkenisse i.c.m. Hoogvliet:

ds. W. Harinck te Woerden;

te Vlissingen: ds. G.J.N. Moens te Goes.

EMERITAAT DS. C. HARINCK

Op haar laatste classisvergadering van 12 september 2003 heeft de classis Middel-

burg op de meest eervolle wijze per D.V. 1 oktober 2003 emeritaat verleend aan de predikant van Terneuzen, ds. C. Harinck. Het adres van ds. C. Harinck wordt dan: Kersenlaan 3, 4484 SZ Kortgene Tel. 0113-301285

AANGEPASTE KERKDIENT TE WEST KAPELLE

D.V. zaterdag 27 september 2003 aanvang 15.00 uur zal er in het kerkgebouw van de Gereformeerde Gemeente te West Kapelle een aangepaste kerkdienst voor verstandelijk gehandicapten worden gehouden. Voorganger in deze dienst is ds. M.J. van Gelder.

Een ieder is hierbij van harte welkom tot welk kerkgenootschap men ook moge behoren.

CLASSIS RIJSSSEN

De Classis Rijssen hoopt D.V. vrijdagavond 19 september te vergaderen. De vergadering begint om zeven uur en zal worden gehouden in de Noorderkerk te Rijssen.

VERSLAG BEVESTIGINGSDIENST DS. A. SCHOT TE NUNSPEET OP 25 JUNI 2003

Het was een vreugdevolle dag voor de gemeente van Nunspeet toen zij door de overkomst van ds. A. Schot weer een eigen predikant mocht ontvangen.

De consulent, ds. G. Hoogerland, leidde 's middags te bevestigingsdienst. De tekst voor de prediking was Matth. 17:5, de woorden "Hoort Hem". Het thema was: "Een Goddelijk Woord gesproken uit de wolk", verdeeld in de punten: door Wie dit Woord gesproken wordt, van Wie en tot wie.

Na de schone belijdenis van Petrus in Cesaréa Filippi, begon de Heere Jezus Zijn discipelen voor te bereiden op Zijn lijden en sterven. Een aantal dagen later neemt Jezus drie discipelen met Zich en klimt op een berg om te bidden. In de gemeenschap met Zijn Vader ontvangt Hij krachten voor de weg, die Hij gaan moet. Hij verandert dan van gedaante. De discipelen zien iets van Zijn Goddelijke heerlijkheid. Mozes en Elia spreken met Hem. Terwijl Petrus spreekt over drie tabernakelen, die hij zou willen maken, komt er een stem uit de wolk: *Deze is Mijn geliefde Zoon, in Dewelken Ik Mijn welbehagen heb; hoort Hem.* Deze stem kwam van de eeuwige God en Vader. In het paradijs was er een zoete harmonie met Zijn schepselen. In de vreselijke zondeval is de band doorgesneden. In Adam hebben wij het verbond met Hem verbroken. De Heere had de mens weg kunnen doen, maar het heeft Hem behaagd ook te spreken over de Verlosser, Die komen zou. Uit vrije soevereine verkiezing is er nog zaligheid te verkrijgen bij God vandaan. Gemeente van Nunspeet, u mag na korte tijd weer een predikant ontvangen. Ook voor u geldt: Zie toe dat gij Dien, Die spreekt, niet verwerpt.

De Vader spreekt van Zijn eeuwige en natuurlijke Zoon. Die Zich uit onuitsprekelijke zondaarsliefde bereid heeft verklaard om de Wil Zijns Vaders te doen. Op de berg vertoont Jezus Zich als God en mens. Alleen zo kan Hij als Borg de zonden van de uitverkorenen verzoenen. Elke voetstap, die Hij op aarde heeft gezet was borgtochtelijk. Hij is ingegaan in het huis van de sterk gewapende om paarden te hechten aan Zijn Middelaarskroon. Hij stelt Zijn leven voor Zijn schapen. Hij heeft Zich verklaard als de van God gegeven Zaligmaker voor boetelingen. Een predikant dient dan ook Zijn Naam in al Zijn schoonheid in het midden van de gemeen-

te uit te stallen.

De Vader wijst op Christus als de door Hem aangewezen Middelaar, Zijn dierbare Zoon. Geroepen knechten weten wanneer God tot de ziel spreekt. Zij kennen iets van de gestalte van Jesaja, die het uitriep: Wee mij. Zij gevoelen hun eigen onbekwaamheid, maar hun wordt, evenals aan de discipelen toegevoegd: Staat op en vrees niet. Zij begeren te horen en te spreken wat Christus zegt, de volkomen Zaligmaker. Zo was dat niet bij de Farizeeën, die de mens een vermogen toeschreven. Door middel van Zijn knechten wordt het ook de gemeente van Nunspeet toegeroepen: Och, of gij ook bekendet, hetgeen tot uw vrede dient. Stoppen we onze oren toe dan zal dat Woord eens tegen ons getuigen. Een gedurig zelfonderzoek is nodig. De Zaligmaker, Die aan het recht van Zijn Vader heeft voldaan, dient te worden voorgesteld aan arme zondaren. Hij is de zaligheid van Zijn Kerk. Op de aan hem overeenkomstig het formulier gestelde vragen antwoordt ds. Schot met: "Ja ik, van ganser harte".

Ds. Hoogerland spreekt hierna enkele woorden tot ds. Schot, zijn gezin, de kerkenraad en de gemeente. De gemeente, jong en oud, wordt vermaand biddend de middelen waar te nemen. Uit de hand des Heeren mocht weer een predikant ontvangen worden. Er zullen er zijn die nog moeten worden toegebracht.

VERSLAG INTREDEDIENST DS. A. SCHOT TE NUNSPEET OP 25 JUNI 2003

Ds. Schot verbond zich aan de gemeente van Nunspeet met de bediening van het Woord uit Ezechiël 34:11 "Want zo zegt de Heere HEERE: Ziet, Ik, ja, Ik zal naar Mijn schapen vragen, en zal ze opzoeken". Het thema was: "De herderlijke zorg over die schapen" verdeeld over de punten: wie die zorg betoond, wie die zorg betreft en waarin die zorg bestaat.

Dat Nunspeet weer een predikant mag hebben, is te danken aan de bewogenheid van de Heere Jezus met de schare, die er ook bij was bij de wonderbare spijziging. Vanuit die bewogenheid gebiedt Hij Zijn dienaren: Geeft gij hun te eten. Hoe zouden zij dat vermogen! Hij kan echter Zijn knechten bekwaam maken. Volgens de Dordtse Leerregels zendt de Heere goeder-tierlijk verkondigers van de blijde boodschap om de mensen te roepen tot bekering en geloof. Het toebrengen is geen mensenwerk. De Heere zegt: Ik zal naar Mijn schapen vragen. Hij heeft geen herders nodig. Het is niet zo dat Hij Zijn werk uit handen geeft. Zo zegt Hij: Ik heb nog andere schapen, die van deze stal niet zijn, die moet Ik ook toebrengen. Die tot Hem komt, zal Hij geenszins uitwerpen. De herders zullen wel rekenschap moeten afleggen, hoe zij met de schapen hebben omgegaan. De tekst volgt op ernstige aanklachten tegen ontrouwe herders.

Bij de mens is er geen verdienste. De oor-

sprong van de Goddelijke bewogenheid ligt in Zijn welbehagen van eeuwigheid. Schapen zijn bekend als dwaalziek en hulpeloos. Toch is de aanspraak teder. De Heere Jezus noemt als kenmerk van Zijn schapen: Ik ken de Mijnen en wordt van de Mijnen gekend. Er moeten er nog worden toegebracht, die Hij van eeuwigheid heeft lief gehad en verkoren zijn. Zonder verkiezing zou niemand behouden kunnen worden. Door eigen schuld zijn de schapen als ballingen verstrooid. Een ander beeld geeft het gezicht van Ezechiël op het dal van de dorre doodsbeenderen. Van nature zijn we geen schaapjes van de Goede Herder. Met smeking en geweent worden Zijn schapen wedergebracht. Hij zal ze weiden en doen nederliggen. Er komt een scheiding tussen die schapen en het volk van Babel. De brug naar de wereld wordt opgehaald. Toegebracht worden degenen waar Hij recht op heeft. Er is verwachting, dat die er in Nunspeet ook nog zijn.

De herderlijke zorg betreft vooral het zwakke en kranke. Zonder deze zorg verdwaalt het schaap en kan het alles overkomen. De herder zoekt het op, verbindt het gebrokene en sterkt het. De herder staat bij de ingang van de kooi en Hem ontgaat niets. Hij zoekt het verlorene en Hij zal Zijn Hand tot de kleinen wenden. Ja, Hij stelt Zijn leven voor de schapen. Laat dat ons op de knieën brengen om daar bij te mogen horen. Hij zal de kudde weiden met oordeel. Zijn er immers geen wolven in schaapsklederen? Het vette en sterke zal Hij verdelgen. De Heere wil nog onderherders gebruiken. Ze zijn in hun werk steil diep afhankelijk van de Grote Herder. Dat er daarom gebed moge zijn voor de opening van Gods Woord.

Ds. Schot spreekt een woord van dank en goede wensen tot zijn bevestiger, ds. Hoogerland, de hulpconsulent ds. Vermeij, afgevaardigden, familie en anderen, waaronder kerkenraadsleden en leden van de gemeente Krimpen aan de IJssel. Tot de gemeente van Nunspeet spreekt hij de wens uit, op zondag verenigd te mogen zijn rondom Gods Woord. Moge de door de Heere in Zijn voorzienigheid gelegde band bestendig blijven.

Ds. Schot wordt toegesproken door ds. A. Vermeij, namens de classis en de P.S. Oost, ds. H.H. Klomp, namens de plaatselijke kerken en burgemeester ir. D.H.A. Hemmen. Oud. J.T. van den Berg roept hem namens kerkenraad en gemeente een hartelijk welkom toe. Het was tot grote verwondering dat de Heere onverdiend en op zo'n kennelijke wijze weer een knecht wilde zenden. Lettende op de omvang van de gemeente, mag er een opzien zijn naar de grote Ambtsdrager, die voor een grote schare vijf broden en twee vissen vermenigvuldigde. De gemeente zingt haar nieuwe predikant staande toe Psalm 119:25. Voor het eerst als eigen herder en leraar legt ds. Schot de zegen op de gemeente.

W. van 't Hul

Berichten

ZENDINGSAVOND TE ZWIJNDRECHT

Op D.V. donderdag 25 september 2003 hoopt Rineke van Rijn te spreken over haar ervaringen op het zendingsveld Boké-Guinée. Zij zal haar verhaal met dia's illustreren.

Tevens zal een van onze commissieleden een verkoopstand verzorgen. Ten behoeve van de zending zullen te koop worden aangeboden: zendingsartikelen van het zendingsveld én zelfgemaakte 3D-kaarten van het thuisfront.

Het belooft een heel mooie zendingsavond te worden.

Wij nodigen u, bij deze van harte uit. Rineke en wij zien uit naar uw komst op: **D.V. donderdag 25 september, aanvang half acht. Plaats van samenkomst: Eben-Haëzerkerk, Burg. Jansenlaan 37, Zwijndrecht.**

PZC Zwijndrecht

GEHANDICAPTENBIJEENKOMST

D.V. vrijdag 26 september a.s. 's avonds half acht hoopt de afd. Flakkee/Schouwen/Tholen een korte jaarvergadering te houden in het kerkgebouw der Geref. Gemeente aan de Mozartsingel te Dirksland.

Na deze vergadering zal zuster C. van Rossum (voorheen in de zending werkzaam) een dia-avond verzorgen over haar werkzaamheden in de gehandicaptenzorg "ELIM" in Nigeria.

Er is gelegenheid tot vragen stellen.

ISRAËLAVOND IN BEEKBERGEN

Op D.V. woensdag 1 oktober wordt in een zaal van de kerk van de Gereformeerde Gemeente te Beekbergen een Israëlavond gehouden. Ds. D. de Wit, lid van het Deputaatschap voor Israël, zal aan de hand van dia's vertellen over het werk van het Deputaatschap onder de Joden in Oekraïne en in Israël. Aanvang 19.30 uur.

HUISHOUDELIJKE VERGADERING 2003 VAN DE VROUWENBOND

Deze jaarlijkse vergadering wordt gehouden op D.V. **dinsdag 23 september** a.s. in het kerkgebouw van de Gereformeerde Gemeente te Gouda.

De vergadering begint om 10.00 uur. Vanaf 9.00 uur zijn de deuren open. Ds. C.A. van Dieren heeft de leiding en zal het samen zijn openen met een meditatie. Tijdens de morgenvergadering zullen de jaarverslagen worden besproken en is er bestuursverkiezing. Daarna zal afscheid worden genomen van mevrouw G. Knapen-Faas, die sinds 1988 deel uitmaakt van het bondsbestuur. In de middagvergadering zal in plaats van

ds. A. Vermeij, die op doktersadvies de toegezegde lezing moest afzeggen, ds. A. Schreuder uit Rijssen een referaat houden, getiteld: **"De krommingen in het levenslot"**, naar aanleiding van het boekje van Thomas Boston.

De morgencollecte is bestemd voor de bondskas ter dekking van de gemaakte kosten en de middagcollecte voor de Vakantieweken Gehandicapten, die jaarlijks namens de Vrouwenbond worden georganiseerd.

Naast alle besturen van de vrouwenverenigingen zijn ook belangstellenden hartelijk welkom. De vergadering sluit om ca. 15.00 uur.

APPÈLAVOND +16, DISTRICT NOORD-OOST

D.V. zaterdag 27 september 2003.

Plaats: Emmeloord, kerkgebouw Geref. Gemeente, Meldestraat 2.

Spreker: dhr. J. Otte.

Onderwerp: God heb ik lief, welke God?

Aanvang: 19.45 uur.

DISTRICT FLAKKEE

Op D.V. zaterdag 20 september 2003 zal een +16 districtsavond worden gehouden in het kerkgebouw van de Gereformeerde Gemeente van Ooltgensplaat, Van Weelstraat 1.

De avond begint om half acht.

Ds. B. van der Heiden zal spreken over: "En gij doet wel dat gij daarop acht hebt".

DISTRICT FLAKKEE

Op D.V. zaterdag 26 september 2003 zal een -16 districtsavond worden gehouden in het kerkgebouw van de Gereformeerde Gemeente van Dirksland, Mozartsingel 2. De avond begint om half acht.

Ds. D. de Wit zal spreken over: "Geen tijd?!"

ZANGAVOND WERKENDAM

D.V. vrijdag 26 september in de nieuwe "Bethelkerk".

Aan deze avond werken mee het mannenkoor "Tehillim" uit Dordrecht. Het jongerenkoor "Cantilena" uit Zeist, het meisjeskoor "Talitha" uit Hardinxveld-Giessendam en het kinderkoor "Asaf" uit Werkendam.

De collecte is voor het Deputaatschap Israël, waar de bond van zangverenigingen ook dit jaar weer steun aan wil geven. Ouderling Lobbezoo heeft de leiding. De avond begint om 19.30 uur.

STUDENTENKRING AMSTERDAM

In Amsterdam zijn nog studenten van de Geref. Gemeente die elke maand bij elkaar

komen. Aan het begin van het nieuwe cursusjaar willen we een unieke mogelijkheid bieden om **kennis te maken** met je nieuwe studiestad en tegelijk met onze kring. We willen je de stad laten zien; je kunt eten in een echt studentenhuus en nieuwe mensen leren kennen. Dit allemaal op **D.V. donderdag 25 september 2003 om 16.00 uur bij de hoofdingang van de VU** (Boelelaan, vlakbij station Zuid/WTC). Als je van te voren even belt dan zorgen we dat je een slaapplek voor de nacht krijgt. We hopen dat jullie met velen komen!

Mocht je niet in de gelegenheid zijn om op deze datum te komen, dan kun je ook altijd bellen en een keertje een kringavond bezoeken.

Marja Molenaar 020-6155040 of 06-48946927.

Jacoline Jobse 023-5611559.

NAJAARSLEDENVERGADERING HELPENDE HANDEN

Helpende Handen, Vereniging Gehandicaptenzorg van de Gereformeerde Gemeenten, belegt **D.V. zaterdag 4 oktober** haar najaarsledenvergadering. De bijeenkomst wordt gehouden in de aula van de locatie Revius, Piccolo 50, 3068 HR Rotterdam en duurt van 10.15 uur tot 15.00 uur.

Het thema van deze dag luidt: **Van dichtbij gezien.**

De vergadering wordt 10.15 uur geopend door de voorzitter. Vervolgens zal de heer S. de Visser uit Aagtekerke een inleiding houden, toegespitst op de aanwezigheid van hun zoon Harm in het gezin en de kerkelijke gemeente. Een belangrijk onderdeel van de dag is de presentatie van het uit te geven boek 'Van dichtbij gezien.' Tijdens de pauzes staan 'kraampjes' in de ontvangstruimte van de school, met informatie over de diverse aspecten waarmee we als Helpende Handen onze leden van dienst willen zijn. (persoonlijke dienstverlening, praktische thuishulp, contactpersonen, de club binnen de afdeling, de contactgroepen, catechese en aangepaste kerkdiensten en woonprojecten). Voor en na de lunch wordt over bovenstaande onderwerpen in zeven lokalen een workshop gehouden. In een tijdsbestek van tien minuten zal door een deskundige iets worden verteld en hierna kunnen de bezoekers van de workshop vragen stellen en kan er een discussie ontstaan.

Tijdens de middagpauze wordt u een broodmaaltijd aangeboden. Ook kinderen zijn van harte welkom, er wordt voor hen een crêche georganiseerd. In verband met de voorbereidingen wordt u verzocht om u telefonisch aan te melden voor deze bijeenkomst. Dat kan bij het secretariaat van ons landelijk bureau, bereikbaar via telefoonnummer 0348-489970. Na uw aanmelding ontvangt u van ons het programma en een routebeschrijving.

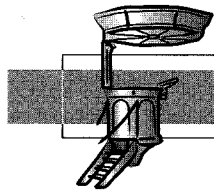
STUDENTENKRING UTRECHT

Studeer je rond Utrecht en heb je zin om met andere studenten een bijbels onder-

werp te bespreken, kom dan naar onze kringavonden! De data zijn: 23 sept., 2 dec. en 6 jan. (eind okt. een kringweekend). We beginnen met een maaltijd om

18.00 uur in de kerk van de Geref. Gemeente te Utrecht. Meer info en opgave via gergem-kring@hotmail.com.

Heer; Zwijndrecht 9.30 en 15.00 uur stud. Terlouw; Zwolle 9.30 en 19.00 uur ds. Kleppe.

Predikbeurten

ZONDAG 21 SEPTEMBER 2003

Aagtekerke 9.30 en 19.00 uur ds. Neele en 14.30 uur leesdienst; Aalburg 9.30 en 18.00 uur ds. J. de Pater; Aalst 14.30 uur ds. M. Karens; Alblasterdam 9.30 en 16.30 uur ds. B. van der Heiden; Amersfoort 9.30 en 16.30 uur ds. Visscher; Apeldoorn 10.00 en 17.00 uur ds. Meeuse; Arnhem 10.00 en 16.00 uur ds. Kattenberg; Barneveld 9.30 en 19.00 uur ds. Hogchem; Beekbergen 10.00 en 19.00 uur ds. P. Blok; Berkenwoude 9.45 uur ds. Paul; Bodegraven 10.00 uur ds. Bac; Boskoop 9.30 uur ds. Golverdingen en 16.30 uur leesdienst; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 10.00 uur (H.A.) en 16.30 uur ds. Silfhout; Capelle a/d IJssel-West 10.00 en 17.00 uur ds. Moerkerken; De Valk-Wekerom 9.30 en 19.00 uur ds. Van Boven; Delft 10.00 en 17.30 uur stud. De Heer; Deventer 18.30 uur ds. Kattenberg; Dinteloord 10.00 en 18.30 uur stud. Van Manen; Dirksland 15.00 uur ds. De Jongste; Dordrecht 10.00 uur (H.D.) en 17.00 uur ds. P. Mulder; Drachten 9.30 en 19.00 uur ds. Hoogerland; Elspeet 10.00 en 18.30 uur ds. Vermeij; Emmeloord 14.30 uur ds. L. Blok; Enter 15.00 uur ds. Schreuder; Ermelo 9.30 en 18.30 uur ds. L. Blok; Genemuiden 9.30 en 15.30 uur ds. Verhoef; Goes 9.30 en 14.00 en 18.00 uur leesdienst; Gorinchem 15.00 uur ds. Van Gelder; Gouda 9.30 en 16.30 uur ds. Clements; 's-Gravenhage 10.00 en 16.30 uur ds. Driessen; 's-Gravenpolder 9.30 en 18.00 uur (H.D.) ds. Schipper en 14.00 uur leesdienst; Groningen 9.45 en 15.30 uur leesdienst; Haarlem 10.00 en 15.30 uur ds. Van der Net; Hardinxveld-Giessendam 9.30 en 18.00 uur ds. W.J. Karels; Hendrik-Ido-Ambacht 10.00 uur ds. Van Aalst en 15.00 uur ds. W.J. Karels; Hoogvliet 18.00 uur stud. Terlouw; Houten 11.00 en 16.30 uur leesdienst; Kampen 14.30 uur ds. Meeuse; Kamperland 17.00 uur ds. Van der Poel; Kapelle-Biezeling 9.30 en 14.00 en 18.00 uur leesdienst; Klaaswaal 9.30 en 18.00 uur leesdienst; Krabbendijke 9.30 en 14.00 en 18.00 uur leesdienst; Leiderdorp 10.00 en 16.00 uur stud. Bakker; Lelystad 9.30 uur (H.A.) en 15.30 uur ds. Vreugdenhil; Lisse 18.30 uur ds. Van der Net; Meliskerke 9.30 en 14.30 uur ds. Boogaard; Middelburg-Centrum 14.30 uur ds. Neele en 18.30 uur ds. A.B. van der Heiden; Middelharnis 9.30 en 18.00 uur ds.

De Jongste; Moerkapelle 18.00 uur ds. Paul (doventolk); Naaldwijk 19.00 uur ds. Clements; Nieuw Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. De Wit; Nieuwdorp 14.30 uur ds. Tanis; Nieuwerkerk Zld 9.30 en 15.30 uur ds. Gunst; Nunspeet 9.30 en 15.00 uur leesdienst; Oosterend-Texel 10.00 en 18.00 uur leesdienst; Oostkapelle 9.30 uur (H.A.) en 15.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Oud Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. Van Krimpen; Oudemirdum 9.30 en 14.30 uur ds. J. Karels; Poederoyen 14.30 uur ds. Melis; Poortugaal 14.30 uur ds. P. Mulder; Puttershoek 14.30 uur ds. De Wit; Rhenen 10.00 en 17.30 uur ds. Veenendaal; Ridderkerk-Slikkerveer 14.30 uur ds. Van Krimpen; Rijssen-Noord 9.30 uur (H.A.) en 18.30 uur ds. Van Dieren en 14.30 uur leesdienst; Rijssen-West 18.30 uur (H.D.) ds. Mol; Rijssen-Zuid 9.30 uur (H.A.) en 18.30 uur ds. Schreuder en 14.30 uur leesdienst; Rilland-Bath 18.30 uur ds. Tanis; Rotterdam-Alexanderpolder 10.00 en 17.00 uur ds. Mijnders; Rotterdam-Centrum 10.00 en 17.00 uur ds. Hakvoort; Rotterdam-IJsselmonde 9.30 uur (H.A.) en 16.30 uur ds. Schot; Scherpenisse 9.30 en 18.30 uur ds. Brugge en 14.00 uur leesdienst; Scherpenzeel 10.00 en 18.30 uur ds. Moens; Scheveningen 10.00 en 17.00 uur ds. Zippro; Sint Philipsland 15.00 uur stud. Van Manen; Soest 19.15 uur ds. Sonneveld; Spijkenisse 16.30 uur ds. Baaijens; Sprang Capelle 9.30 en 16.30 uur ds. Van Dijk; Stad a/h Haringvliet 10.00 en 18.30 uur stud. Beens; Terneuzen 10.00 en 15.30 uur ds. C. Harinck; Tholen 10.00 en 14.30 en 18.30 uur leesdienst; Tricht-Geldermalsen 10.00 en 18.30 uur ds. Van Gelder; Uddel 10.00 en 18.30 uur ds. Mouw; Veen 9.30 uur ds. Melis en 18.00 uur (H.D.) ds. Golverdingen; Veenendaal 9.30 en 17.00 uur ds. Sonneveld; Vlaardingingen 10.00 uur ds. Baaijens; Waarde 9.30 en 14.30 (engelstalige dienst) en 18.00 uur ds. Hofman; Waardenburg 10.00 en 18.30 uur ds. Mondria; Wageningen 10.00 en 18.30 uur ds. F. Mulder; Wemeldinge 15.00 uur ds. Schipper; Werkendam 10.00 en 18.00 uur ds. M. Karens; Woerden 10.00 uur (H.A.) en 18.30 uur ds. W. Harinck; Wolphaartsdijk 9.30 uur (H.A.) en 18.00 uur ds. Verschuure; Yerseke 9.30 uur (H.A.) en 18.00 uur ds. Verweij en 14.00 uur leesdienst; Zeist 10.00 en 18.30 uur ds. Van Eekeveld; Zoetermeer 15.00 uur stud. De

DINSDAG 23 SEPTEMBER 2003

Berkenwoude 19.30 uur ds. F. Mulder; Dinteloord 19.30 uur ds. Hakvoort; Dirksland 19.30 uur ds. Paul (voor de zending); Hoogeveen 19.30 uur ds. Van Dieren; Moerkapelle 19.30 uur ds. W.J. Karels; Naaldwijk 19.45 uur ds. Van Gelder; Nieuwer ter Aa 19.45 uur ds. M. Karens; Rilland-Bath 19.30 uur ds. Van Krimpen; Uddel 19.30 uur ds. Mouw (bijbellezing); Urk 19.30 uur ds. Verhoef; Zwijndrecht 19.30 uur stud. Van Manen.

WOENSDAG 24 SEPTEMBER 2003

Aalburg 19.30 uur ds. J. de Pater (bijbellezing); Aalst 19.30 uur ds. Gunst; Beekbergen 19.30 uur ds. Mondria; Borsele 19.30 uur ds. Schipper; De Valk-Wekerom 19.30 uur ds. Van Boven (bijbellezing); Haarlem 19.30 uur ds. Driessen; Hardinxveld-Giessendam 19.30 uur ds. W.J. Karels (bijbellezing); Hoogvliet 19.45 uur ds. Meeuse; Krabbendijke 19.30 uur stud. Bakker (voor de zending); Kruiningen 19.30 uur ds. Silfhout; Leerdam 19.30 uur ds. De Wit; Meeuwen 19.30 uur ds. Vermeij; Oostvoorne 19.30 uur ds. Van Krimpen; Poederoyen 19.30 uur stud. De Heer; Poortugaal 19.30 uur ds. A.B. van der Heiden; Rotterdam-Alexanderpolder 19.30 uur ds. Van der Net; Rotterdam-IJsselmonde 19.30 uur ds. Tanis; Scherpenzeel 19.30 uur ds. B. van der Heiden; Stolwijk 19.30 uur ds. W. Harinck; Wolphaartsdijk 19.30 uur ds. Verhoef.

DONDERDAG 25 SEPTEMBER 2003

Amsterdam-Noord (Melkweg 16) 19.30 uur ds. P. Mulder; Delft 19.45 uur stud. Terlouw; Genemuiden 19.30 uur ds. Visscher; 's-Gravenzande 19.45 uur ds. M. Karens; Hendrik-Ido-Ambacht 19.45 uur ds. F. Mulder; Hoofddorp 19.30 uur ds. Verhoef; Kampen 19.30 uur ds. Hoogerland; Krimpen a/d IJssel 19.30 uur ds. Kleppe; Mijdrecht 19.30 uur ds. L. Blok; Ridderkerk 19.30 uur ds. Hogchem; Ridderkerk-Slikkerveer 19.30 uur ds. Brugge; Rotterdam-Zuid 19.45 uur ds. Hakvoort; Sint Annaland 19.30 uur ds. Verweij; Spijkenisse 19.45 uur ds. Van Eekeveld; Tricht-Geldermalsen 19.30 uur ds. Van der Net; Zwolle 19.30 uur ds. Melis.

VRIJDAG 26 SEPTEMBER 2003

Brakel 19.30 uur ds. Verhoef; Den Helder 19.30 uur ds. L. Blok.

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN

Alkmaar: Kerkgebouw 't Wuiver 2-a, Oudorp NH, gem. Alkmaa. Diensten zondag 21 september om 10.00 en 17.00 uur evangelist H.J. van den Boogaart.

Amsterdam:

Evangelist J. Krijgsman; Bij Simon de Looier, Looiersgracht 70. Diensten iedere zondag 10.30 en 17.00 uur.

Bijbelstudie iedere dinsdag om 19.15 uur en 20.30 uur.

U bent hartelijk welkom in onze evangeliepost van dinsdag t/m zaterdag tussen 10.00 tot 16.00 uur!

Emmen:

Evangelist C. van Drunen; kerkgebouw

Prinsesselaan 6-I te Emmen; diensten iedere zondag om 9.30 en 15.30 uur.

Leeuwarden:

Evangelist G. van de Breevaart; Kerk van de Zevende Dags Adventisten, Eeskwerd 1; diensten iedere zondag om 9.30 en 16.00 uur.

Merksem:

Evangelist J. Witte; Prot. Kerk, Oude Barreelei 64; diensten iedere zondag om

10.00 en 17.00 uur.

Tilburg:

Kerkgebouw Offenbachstraat 105-107. Diensten zondag 21 september om 10.00 en 18.30 uur evangelist G. Baan.

U bent hartelijk welkom in de BIJBELwinkel van dinsdag-zaterdag, tussen 10.00 en 17.00 uur. Offenbachstraat 107.

Advertenties

Te huur: Vakantiehuisje op "De Hofstee" in Nunspeet. Hele jaar nog vrij. Tel. 0341-257041 of 06-12237982.

*Groot is de leegte die hij achterlaat
Dierbaar de herinneringen die blijven*

Voor de vele bliken van belangstelling en medeleven, die wij na het overlijden en bij de begrafenis van onze lieve en zeer zorgzame vader, opa en overgrootvader

AALT VAN DE POL

mochten ontvangen, betuigen wij u onze welgemeende dank.

Gert en Arjanne
Adriana
klein- en achterkleinkinderen

Woerden, september 2003

KOSTER
Begrafenisonderneming

Voor uitvaartzorg in:

- ◆ Scherpenzeel
- ◆ Barneveld
- ◆ Veenendaal
- ◆ Kootwijkerbroek
- ◆ De Valk-Wekerom
- ◆ Amersfoort
- ◆ Renswoude
- ◆ Woudenberg

Geen crematies

Prinsenlaan 30
3925 BM Scherpenzeel

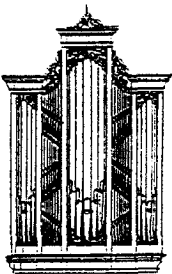
Tel. 033 277 0555

HOUTSNIJWERK is ook voor U betaalbaar! J. Ockerse snijdt voor elke beurs en elk formaat; bijv. bijbelteksten voor trouw, belijdenis en jubilea. Ook bijbellessenaars. Laat u vrijblijvend voorlichten. Kraatsweg 17, 6732 EV Harskamp. Tel. 0318 - 456383.

Begrafenisverzorging Kina

Begravenissen in Capelle a/d IJssel e.o. D.W. Schipper, tel. 010-458 31 12. Wij verzorgen geen crematies.

*Orgelmakerij
Boogaard*

Gravenstraat 4
7461 TN RIJSEN
Telefoon 0548-521637
Telefax 0548-544904

Nieuwbouw-Restauratie-Stem- en onderhoudswerk.

AVONDMAAL-SERVIEZEN

Uit voorraad of naar tekening.

Schoonhovens Silverhuys B.V.

Postbus 35, 2870 AA Schoonhoven,
Telefoon 0182 - 382614.

10 jaar actief in China

Jubileumkaart (1993-2003)

Toch zijn er tot op vandaag grote delen van China waar het Evangelie nog niet is verkondigd. Onze opdracht is nog niet voltooid.

De Heere zal Zijn gemeente vergaderen
'uit alle natiën en geslachten, en volken en talen'.

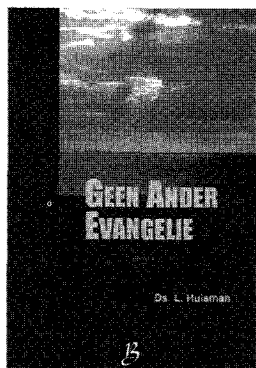
Steun de lijdende kerk in China en maak uw jubileumgift over op

giro 320666

Kerkewijk 158 • 3904 IJ Veenendaal • tel. 0318-510320
Postbus 1150 • 3900 BC Veenendaal
Giro 320666 t.n.v. Stichting China

GEEN ANDER EVANGELIE

ds. L. Huisman

Zomaar een fragment uit één van zijn preken:

Heeft u die handen van Christus onder uw leven nog nooit gevoeld? Als u viel, als u wegzonk, als u de moed opgaf, als het niet meer kon, als u zo ver wegdaalde, dat u met de dichter zei: "Van het einde des lands roep ik tot U?" Dan was daar de Herder, Die het verlorene naging, Die afdaalde in de beestenstal, Die hing aan het vloekhout, Die nederdaalde in de hel en ach, er is geen zondaar dieper gevallen dan dat Jezus is afgedaald.

In deze uitgave staan de volgende 7 preken:

Jezus' klopp op de deur	Openb. 3 : 20
Boaz' milddadigheid	Ruth 2 : 13 en 14
Geloofs zekerheid	2 Petrus 1 : 10 en 11
Het verlorene schaap	Lukas 15 : 3 - 7
Opdat ik Hem kenne	Filip. 3 : 10 en 11
De weg door de Jordaan	Jozua 3 : 3 en 4
Al wat aan Hem is	Hooglied 5 : 16

140 blz. met harde koft, prijs € 7,-

Uitgeverij Boekhout

Tel. (0166) 66 38 05

Fax (0166) 66 33 04

E-mail: pieter@boekhout.nl

Internet: www.boekhout.nl

deel 4 nu beschikbaar

verkrijgbaar bij de boekhandel

Wat is het leven nog waard bij ondraaglijk lijden?

Heel veel, vindt Stichting Schuilplaats.

Daarom zeggen we 'nee' tegen euthanasie.

Toch is alleen 'tegen' zijn niet voldoende.

Stichting Schuilplaats ontwikkelt projecten

voor vrijwillige terminale zorg voor

ongeneeslijk zieke mensen.

Pijnbestrijding, psychosociale hulp

en pastorale zorg gaan hand in hand.

Niet alleen 'Tegen'!

Stichting Schuilplaats geeft hulp aan mensen met psycho-sociale problemen, biedt begeleiding bij projecten voor vrijwillige terminale zorg en heeft een eigen jongerenorganisatie.

**Steun Stichting Schuilplaats
Als u niet alleen 'Tegen' bent!**

GIRO 1341400

Stichting Schuilplaats

Postbus 7 • 3900 AA Veenendaal

Tel. (0318) 526123 • Fax: (0318) 553477

Stichting Schuilplaats. Van Levensbelang

schuilplaats

Jong stel met trouwplannen zoekt **WOONRUIMTE**, omgeving Apeldoorn, tel. (055) 360 44 60.

begrafenisverzorging

T. den Hollander

Begravenissen in Vlaardingen, Rotterdam, Gouda, den Haag en omstreken.

Opbaarmogelijkheden in een door u gewenst uitvaartcentrum of thuis met koeling.

Geen crematies.

Dag en nacht bereikbaar.

Mozartlaan 13

3131 ES Vlaardingen

Tel. 010 - 4600509

T.K. Capelle aan den IJssel (west), goed onderhouden 6 kmr. **(hoek)-eengezinswoning** op loopafstand van kerk en scholen. Inl. 010-2024321 meer info en foto's www.enquete-viainternet.com/huis

Wie heeft er voor verz. een oud album/doors oude **ansichtkaarten?** Neem ze graag van u over voor een goede prijs. H. Versluis 0318-521232

- Voor een waardige en stijlvolle verzorging van begravenissen, naar wens van de familie;
- Geen crematies;
- Opbaren met kistkoeling in het sterfhuis of in de voor u bekende aula's;
- Dag en nacht bereikbaar en overal te ontbieden; ook voor de verzorging van de overledene door een gediplomeerde verpleegster.

AL UW PERSOONLIJKE WENSEN WORDEN DOOR ONS IN ALLE RUST EN VERTROUWELIJK BEHARTIGD.

Begrafenisonderneming de Jongh

Kerkstraat 15a, 4181 AA Waardenburg
Tel. 0418-652039

Reepijzer 5
3371 JC Hardinxveld-Giessendam
Tel. 0184-611154

Geniet nog even van de "herfsttinten" op Ameland/Terschelling of in Bakkeveen, (de Friese Wouden) t.h. **keurige stacar's**, alle comfort! Huur niet duur! Vrij tot 15/11 (A+T bezet 11-18/10), herfstv. v/h zuiden vrij. Fam. v.d. Sluis, 0512-516096 (v.a. 1-10 kunt u reserveren voor 2004).

Vakantie in Zeeland? Op rustig dorp 6-pers. vakantiehuysje te huur. Tel. 0341-557357.

Woonruimte te huur gevraagd v. 2 pers. in het Land v. Heusden & Altena of omg. 06-51292972.

Begravenisonderneming
Brouwer

**Voor een verantwoorde
en stijlvolle begrafenis**

- * mogelijkheid voor thuis opbaren
- * eigen rouwvervoer
- * kist wordt schoudergedragen
- * gratis laatste wens boekje

R.C. Brouwer Bentincklaan 1a, Leersum
tel. 0343-461880 b.g.g. 06-51504726

- Amersongen - Amersfoort - Doorn - Elst -
Langbroek - Leersum - Maarn - Maarsbergen -
Rhenen - Woerden - Woudenberg -

Van BOEKHANDEL & UITGEVERIJ
Horssen bv

DORPSSTRAAT 100 - 3881 BE PUTTEN
Tel. 0341 36 22 77 Fax 0341 36 20 77

Statenbijbels - Huisbijbels - Kinderbijbels
Kerkebijbels (alles Statenvertaling)
Theologische werken - Dagboeken
Bijbel- en Catechismusverklaringen
Leesboeken voor jong en oud
Voordeelaanbiedingen
Tweedehands en Antiquarisch
Psalm- en Muziekboeken
Bladmuziek (noten en klavarskribo)
CD's en Musicassettes
Boeken- en CD-bonnen
Wens- en Gelegenheidskaarten

Revoke

Voor info bel:
0416-692787
of
0184-630180

**Reformatoren Vereniging van
Ongewild Kinderloze Echt)paren**

IN LIEFDEVOLLE HERINNERING...

Uw gedachten over een uniek gedenkteken geven
wij gestalte in natuursteen. Vraag naar het
fotoboek met vele voorbeelden.

Grafgedenktekens
Zandee & de Kuijper

Goes: Ronde Ringbaan-West
Telefoon (0113) 216555

Middelburg: Arnesteinweg 40
Telefoon (0118) 612579

Zoetermeer: Argonstraat 66
Industrieterein Lansinghage
Telefoon (079) 3615010

Email: info@grafgedenktekens.nl

Verschenen 2 mooie jeugdboekjes

G.M. v/d Sluis: **Wat deze jongen moest missen** à € 5,-

G.M. v/d Sluis: **De vondeling** à € 4,50

Intekenen kunt u op:

Octavius Winslow: **Nachtegaalslied van David** à € 12,80

Isaak Ambrosius: **Zien op Jezus** ca. € 49,50

Verschijnen D.V. oktober 2003.

WB

Boekhandel Uitgeverij Van Wijngaarden

Vliegersvelderlaan 15, 3771 XE Barneveld Tel. 0342-417335

Kerkenraad van de Gereformeerde Gemeente te Dordrecht

In verband met het vertrek van de huidige functionaris zoeken wij per D.V. 1 mei 2004 een

koster of kostersechtpaar

Functie-inhoud:

- in gereedheid brengen van de kerkelijke ruimten
- het in opdracht beheren van gebouwen en terreinen
- coördinatie van de schoonmaak en het technisch onderhoud van gebouwen en terreinen
- het bedienen van de technische installaties
- het houden van toezicht in de ruimste zin van het woord
- verstrekken van consumpties tijdens vergaderingen en bijeenkomsten
- het bedienen van de technische installaties
- verstrekken van consumpties tijdens vergaderingen en bijeenkomsten.
- verder voorkomende werkzaamheden tot het uitvoeren van een goed kosterchap

Wij vragen van de gegadigden:

- dat zij belijdend lid zijn van de Gereformeerde Gemeenten
- dat zij en hun gezin een levenswandel tonen die in overeenstemming is met Gods Woord en de daarop gegronde belijdenisgeschriften
- dat zij een relatie onderhouden met hun werkgever op basis van vertrouwen en verantwoordelijkheid
- dat zij goede contactuele eigenschappen bezitten, met name ten aanzien van de kerkbezoekers en de leden van de diverse verenigingen
- dat zij zich met betrekking tot de werktijd en de werktijdindeling flexibel opstellen
- dat zij bereid zijn in de omgeving van het kerkgebouw te wonen

Wij bieden:

- een dienstverband van 80% en de mogelijkheid van aanvulling tot een volledige weektaak bij aanverwante instellingen
- een salariering volgens de geldende schaal voor koster van de Ned. Herv. Kerk
- een vakantietoelage van 8% en goede secundaire arbeidsvoorwaarden

Informatie:

De kerkelijke gemeente Dordrecht telt 1450 leden en doopliden. Het kerkgebouw omvat naast de kerkzaal nog 6 vergaderzalen en enkele dienst ruimten. Er is geen kosterwoning aanwezig. Voor meer informatie kunt u contact opnemen met de heer J. Everse, tel. 078 6173569.

Uw sollicitatie met vermelding van gezinssamenstelling, leeftijd, opleiding, werkervaring en kerkelijke en zakelijke referenties dient u vóór D.V. 10 oktober 2003 te zenden aan de scriba, de heer J. Everse, Vredenburg 11, 3328 DG Dordrecht.

gereformeerde
BIJBELSTICHTING

Postbus 168, 4140 AD Leerdam
Telefoon (0345) 61 01 55 • gbsinfo@rdnet.nl

Psalmboeken met formulieren

P20	75 x 113 mm, kunstleer, kleursnee	€ 6,50
P21	86 x 124 mm, kunstleer, kleursnee	€ 8,40
P22	86 x 124 mm, leer, goudsnee	€ 11,50
P23	103 x 155 mm, kunstleer, kleursnee	€ 10,50
P25	135 x 210 mm, kunstleer, kleursnee	€ 18,-
P26	185 x 280 mm, kunstleer, kleursnee	€ 25,-

P20, P21 en P25 ook verkrijgbaar met de psalmen van Datheen (code P20d, P21d en P25d)

Bijbels in diverse talen

DU3	Duitse zakbijbel 108 x 168 mm landkaartjes, Luthervertaling	€ 25,50
DU7	Duitse bijbel 110 x 170 mm, Luthervertaling	€ 9,-
E0	Engelse verspreidbijbel, King James Version, 95 x 140 mm	€ 4,75
E1	Engelse schoolbijbel, King James Version, 95 x 140 mm	€ 6,-
E2	Engelse schoolbijbel met psalmen, 95 x 140 mm	€ 11,-
E3	Engelse schoolbijbel met kleurenplaten uit het land van de Bijbel	€ 11,-
F1	Franse bijbel, Louis Segondvertaling, 130 x 200 mm	€ 8,40

Tweeërlei weg.

1 WELGELUKZALIG is de man, die niet wandelt in den raad der goddelozen, noch staat

Letterbeeld GLBOT / GLBNT

Albums en plaatjes

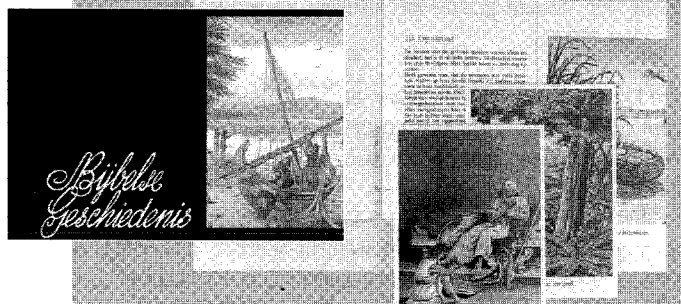
Serie Bijbelse geschiedenis

ALB0/PL0	Vanaf de Schepping tot de list van de Gibeonieten
ALB1/PL1	Richteren, Koningen en Profeten
ALB2/PL2	Nieuwe Testament 1
ALB3/PL3	Nieuwe Testament 2

Serie Uit het land van de Bijbel

ALBA/PLA	Wonen, werken en eredienst van Israël
ALBB/PLB	Bloemen en Planten in Israël
ALBC/PLC	Dieren in de Bijbel
ALBD/PLD	Voorwerpen in de Bijbel

Album en plaatjes zijn afzonderlijk verkrijgbaar.
Een album kost € 2,50 en een set plaatjes ook.

Bijbels

Bijbels zonder psalmen en formulieren

G20	zwart, kunstleer, 185 x 280 mm	€ 30,50
M20	zwart, kunstleer, 156 x 236 mm	€ 27,-
M20G	zwart, kunstleer, 156 x 236 mm, goudsnee	€ 30,50
K20	zwart, kunstleer, 135 x 210 mm	€ 24,-

Bijbels met psalmen en formulieren

K21	zwart, kunstleer, 135 x 210 mm	€ 36,-
M21	zwart, kunstleer, 156 x 236 mm	€ 40,-
M21G	zwart, kunstleer, 156 x 236 mm, goudsnee	€ 44,-

Grote letterbijbel ^{215 x 300 mm}

Voor mensen met een minder goed gezichtsvermogen

GLBOT	Oude Testament in 4 delen	€ 70,-
GLBNT	Nieuwe Testament in 2 delen	€ 27,-

School/handbijbel ^{105 x 155 mm, met tien landkaartjes}

S20	kunstleer, zonder psalmen en formulieren	€ 13,-
S21	kunstleer, met psalmen en formulieren	€ 15,50

Verspreidbijbel ^{105 x 155 mm}

V34	soepele kunststof band, zonder psalmen en formulieren	€ 8,-
V36	soepele kunststof band, met psalmen en formulieren	€ 10,-

D/H-zakbijbel ^{85 x 125 mm / 105 x 155 mm, met psalmen en formulieren}

D31/H31	kunstleer, kleursnee	€ 25,50 / 31,-
D32/H32	leer, goudsnee	€ 44,- / 50,-
D33/H33	kunstleer, kleursnee, duimgrepen	€ 48,50 / 55,50
D34/H34	leer, goudsnee, duimgrepen	€ 67,50 / 76,50
D35/H35	leer, goudsnee, duimgrepen, rits	€ 81,- / 95,-

Ook verkrijgbaar met de psalmen van Datheen, dezelfde prijs.

Boeken

BK9	Ds. E. Venema - Op reis naar de eeuwigheid, gebonden, 141 blz.	€ 6,80
BK10	Het Blijvende Woord deel II, geb. 250 blz.	€ 19,-
BK11	J. van Reenen - Willem de Bijbelverspreider (vanaf 12 jaar) gebonden, 123 blz.	€ 6,60
BK12	M. Schalk-Meijering - Roemeense jongens in vrijheid (vanaf 9 jaar) gebonden, 79 blz.	€ 5,45
BK13	G. Vogelaar-van Mourik - De gevonden schat (vanaf 8 jaar) gebonden, 77 blz.	€ 4,75
BK14	G. Vogelaar-van Mourik - Jef uit de Dwarsstraat (vanaf 8 jaar) gebonden, 92 blz.	€ 4,75
BK18	G. Vogelaar-van Mourik - Het geschenk van Jef (vanaf 8 jaar) gebonden, 124 blz.	€ 4,75
BK19	M.H. Karels-Meeuse - De verdwenen verrekijker (vanaf 9 jaar) gebonden, 76 blz.	€ 5,-
BK20	J. van Reenen - Joris de kathedraalbouwer (vanaf 12 jaar) gebonden, 120 blz.	€ 6,10
BK21	Ds. E. Venema - Christinne op reis naar de eeuwigheid gebonden, 126 blz.	€ 6,80
BK22	M. Schalk-Meijering - Een groot wonder in een klein bergdorp, (vanaf 6 jaar) gebonden, 56 blz.	€ 4,05
BK23	Een lamp voor de voet - korte stukjes en gedichten over de Bijbel, Paperback, 64 blz.	€ 3,85
BK24	A. Vogelaar-v. Amersfoort - Een schot door het raam (vanaf 10 jaar) gebonden, 108 blz.	€ 5,90
BK25	G.W. v. Leeuwen-v.Haafden - Naar Huis (vanaf 7 jaar) gebonden, 83 blz.	€ 5,20
BK26	G. Vogelaar-van Mourik - Onmogelijk bij de mensen (vanaf 8 jaar) gebonden, 109 blz.	€ 4,75
BK27	A. Vogelaar-van Amersfoort - Ik heb geen huis meer (vanaf 10 jaar) gebonden, 109 blz. (vervolg BK24)	€ 5,90
BK28	Ds. A. Vlietstra - Het Woord Gods in onze Geloofsbelijdenis Toelichting op art. 2 t/m 7 van de Ned. Geloofsbelijdenis, geb. 144 blz.	€ 9,-
BK29	A. Vogelaar-van Amersfoort - Kruispunten (vervolg op BK27) gebonden, 104 blz.	€ 6,25
BK30	C. Visser-Sluijter - Giovanni (vanaf 12 jaar) gebonden, 96 blz.	€ 6,25

Bestellingen boven € 18,- worden portvrij geleverd.
Beneden de € 18,- wordt porto in rekening gebracht!